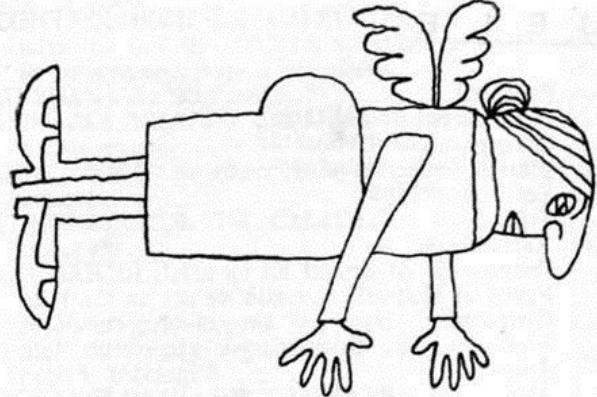

ARICIUL DE LA „DOPUL PERFECT”

Comedie în șase tablouri
și un epilog
de ION BĂIEȘU

ION BĂIEȘU

***Ariciul de la
dopul
perfect***

Cuprins

PERSONAJE	4
TABLOUL 1.....	5
TABLOUL 2.....	26
TABLOUL 3.....	34
TABLOUL 4.....	53
TABLOUL 5.....	56
TABLOUL 6.....	62
EPILOG	66

PERSONAJE

Guzgănici	Portarul
<i>responsabilul unității nr.</i>	Controlorul de calitate
<i>2 a Cooperativei „Dopul</i>	Correspondentul voluntar
<i>perfect”</i>	Plătică de la Ambalaj
Mama	Șeful de echipă
Unchiul din partea mamei	Tolfini
Unchiul din partea tatei	Rafistolina
Nepotul I	Paznicul I
Nepotul II	Paznicul II
Nepotul III	Groparul
Secretara lui Guzgănici	Ștefan
Inspectorul de la Centrală	Autorul
	Alții

TABLOUL 1

Scena reprezintă un birou obișnuit de lucru. Pe peretele din spate se află un panou de reclamă pe care e desenat un dop uriaș, sub care scrie: „Folosiți cu încredere produsele Cooperativei «Dopul perfect»!” La ridicarea cortinei, Guzgănici, responsabilul unității nr. 2 a Cooperativei „Dopul perfect”, discută cu Controlorul de calitate.

CONTROLORUL DE CALITATE (continuând o idee):...Situția asta, de altfel, eu am mai sesizat-o în câteva...

GUZGĂNICI (*neatent, cu aerul unui om foarte stăpân pe situație*): În câteva ce?

CONTROLORUL DE CALITATE: În câteva ședințe.

GUZGĂNICI: Aha! Ședințe... (*Oftează obosit.*) Tovarășu'... că ți-am uitat numele... tovarășu' controlor de calitate, dumneata ai în exprimare un defect capital. Nu ești concis. Care-i esența?

CONTROLORUL DE CALITATE: Esența e că dopurile produse în cooperativa noastră nu sunt așa cum scrie pe firmă.

GUZGĂNICI: Care firmă?

CONTROLORUL DE CALITATE: Firma noastră, pe care scrie: Cooperativa „Dopul perfect”.

GUZGĂNICI: Ce vrei să insinuezi?

CONTROLORUL DE CALITATE: Că dopurile noastre nu sunt perfecte.

GUZGĂNICI (*cu o gravitate amenințătoare*): Dumneata te-ai pătruns puțin, înainte de a spune aceste cuvinte?

CONTROLORUL DE CALITATE: Da, m-am pătruns.

GUZGĂNICI: Și susții în continuare că dopurile noastre nu sunt perfecte?

CONTROLORUL DE CALITATE: Susțin.

GUZGĂNICI: Pe ce te bazezi?

CONTROLORUL DE CALITATE: Pe faptul că se sfărâmă.

GUZGĂNICI: Interesant... Și de ce se sfărâmă?

CONTROLORUL DE CALITATE: Pentru că nu au suficient clei.

GUZGĂNICI: Și de ce nu li se pune suficient clei?

CONTROLORUL DE CALITATE: N-avem.

GUZGĂNICI: De ce?

CONTROLORUL DE CALITATE: Ați dat ordin la magazie să nu ni se mai livreze, deși acest material e prevăzut în procesul tehnologic.

GUZGĂNICI: Eu?!

CONTROLORUL DE CALITATE: Da, dumneavoastră.

GUZGĂNICI (*amenințător*): Ești sigur?

CONTROLORUL DE CALITATE: Da. Eram de față.

GUZGĂNICI (moale): Într-adevăr, ideea a fost a mea. Nu știu dacă cunoști, dar avem pierderi mari din cauza dopurilor nevândute. (*Confidențial.*) Pe piață se petrece un fenomen foarte ciudat: dopurile noastre nu se mai caută. Așa că o să facem economie la clei și le ieftinim brusc. Ce zici de ideea mea?

CONTROLORUL DE CALITATE: Le ieftinim, dar de sfărâmat se sfărâmă în continuare. Asta e problema.

GUZGĂNICI: Sunt multe?

CONTROLORUL DE CALITATE: Destul de multe.

GUZGĂNICI: Se observă de la prima vedere?

CONTROLORUL DE CALITATE: Se observă.

GUZGĂNICI: Atunci să facem în așa fel încât să nu se observe. Înțelegi? Neobservându-le, nu vei mai avea nici dumneata sentimentul că ele există. Înțelegi?

CONTROLORUL DE CALITATE: Nu înțeleg.

GUZGĂNICI: Mă mir. Doar sunt destul de dar. Să-ți explic încă o dată. E foarte simplu. Puneți dopurile perfecte

Într-o parte, iar pe cele imperfecte în cealaltă parte, în așa fel încât între ele să existe o diferență: cele perfecte să se vadă, iar cele imperfecte să nu se vadă. (*Îi surâde prietenos; perfid și complice.*) Văd că ai înțeles. Bravo! (*Controlorul de calitate îl privește perplex, apoi pleacă. Guzgănici strigă după el.*) Spor la muncă, tovarășe controlor de calitate!

(*Intră Corespondentul voluntar, un tânăr de vreo 25 de ani.*)

CORESPONDENTUL VOLUNTAR: Bună ziua.

GUZGĂNICI: Bună ziua, drăguță. Cu ce ocazie?

CORESPONDENTUL VOLUNTAR: Dumneavoastră m-ați chemat.

GUZGĂNICI: Eu?!

CORESPONDENTUL VOLUNTAR: Da, dumneavoastră.

GUZGĂNICI: Ești sigur?

CORESPONDENTUL VOLUNTAR: Absolut sigur. Personal mi-ați dat telefon acum cincisprezece minute.

GUZGĂNICI: Într-adevăr, ai dreptate, eu te-am chemat. Am vrut să stăm puțin de vorbă amândoi. Așa, ca de la om la om.

CORESPONDENTUL VOLUNTAR: Cu plăcere.

GUZGĂNICI: Am auzit că dumneata ești înzestrat cu darul condeiului, știi să compui frumos.

CORESPONDENTUL VOLUNTAR (*modest*): Da, scriu și eu câte ceva... Nu mă pricep prea bine, dar...

GUZGĂNICI: Lasă că te pricepi, te pricepi... Chestia aia care ai făcut-o cu brigada artistică de agitație... aia cu... știi dumneata cu ce... era destul de reușită. Rima era bine aleasă. Dumneata ești talentat. Păcat că nu-ți folosești talentul doar în incinta unității noastre... Am auzit că scrii și la presă.

CORESPONDENTUL VOLUNTAR: Așa, câte o scurtă știre... diferite aspecte...

GUZGĂNICI: Tocmai despre aspectele astea e vorba. E adevărat că ai scris despre dopurile noastre că sunt de o calitate slabă?

CORESPONDENTUL VOLUNTAR: E adevărat.

GUZGĂNICI: E bine că recunoști. Înseamnă că ești un om cinstit. Și de ce n-ai venit să-mi arăți și mie aceste articole, să le văd și eu, eventual să le pun și o șampilă, ca să fie legale din toate punctele de vedere? De ce nu procedezi corect până la capăt?

CORESPONDENTUL VOLUNTAR: Eu cred că am procedat corect. N-am spus decât adevărul.

GUZGĂNICI: Pe dumneata, ca salariat, nu te leagă nimic, nici un pic de sentiment patriotic față de unitatea în care lucrezi? Cum ai putut s-o bârfești, s-o murdărești cu noroi și s-o dezonorezi?

CORESPONDENTUL VOLUNTAR: (calm): Tovarășul Guzgănici...

GUZGĂNICI (*îi sare deodată muștarul*): Ce „tovarășu' Guzgănici!”? Ce vrei să insinuezi cu asta?

CORESPONDENTUL VOLUNTAR: Nu insinuez nimic.

GUZGĂNICI: Atunci de ce-ai spus (*imitându-l*) „tovarășul Guzgănici”? Ce semnificație are această intonație specială?

CORESPONDENTUL VOLUNTAR: Semnificația e următoarea: eu am scris un articol în care criticam calitatea slabă a dopurilor cooperativei noastre, iar dumneavoastră, după câte văd, nu vă convine această critică.

GUZGĂNICI (*se ridică în picioare, pălind*): Știi ce? Pân-aici! Să nu rostești cuvântul critică în fata mea, care îl cunosc de pe vremea când dumneata sugeai țâță! Să-ți fie rușine!

CORESPONDENTUL VOLUNTAR: De ce să-mi fie rușine?

GUZGĂNICI: Pentru că, după ce ne calomniezi dopurile și vulgarizezi într-un chip scandalos critica, ai nerușinarea să pretinzi că ai spus adevărul.

CORESPONDENTUL VOLUNTAR: Da, am spus adevărul.

GUZGĂNICI: Bine. Mulțumesc! Poți să pleci!

CORESPONDENTUL VOLUNTAR (*îndreptându-se spre ieșire*): Bună ziua.

GUZGĂNICI (*uluie de calmul acestuia*): Ascultă! Stai puțin.

CORESPONDENTUL VOLUNTAR: Stau.

GUZGĂNICI: Vrei să te uiți puțin în ochii mei?

CORESPONDENTUL VOLUNTAR: Cu plăcere.

GUZGĂNICI: Uite-te lung și sincer. Așa. (*Se privesc lung în ochi. Apoi Guzgănici îi zâmbeste duios.*) Ce zici, n-ar fi mai bine să procedăm omenește și să ne împăcăm? Nu crezi că ar fi normal și firesc — ca colegi de muncă ce suntem și care trebuie să ne respectăm reciproc — să-mi ceri iertare și să-ți iei un angajament pe viitor? (*Se apropie de el, îl ia pe după umeri și-l privește duios.*) Hai, fii sincer! Nu-i așa că pe viitor n-ai să mai vulgarizezi critica? Nu-i păcat de dumneata, fruntaș în producție, băiat tânăr ce ești? Ai în față o viață întreagă. Poți să-ți petreci timpul liber cu folos: să mergi la filme, la teatru, să citești o carte, să scrii niște versuri de dragoste pentru o fată... De ce să-ți pierzi vremea cu chestii de-astea. (*Tăcere*). Bine, văd că regreti în adâncul sufletului. Du-te la locul de producție. Spor la muncă!

(*Îl bate pe umăr tovarășește. Corespondentul voluntar pleacă. Imediat după el intră Controlorul de calitate. Acesta rămâne lângă ușă și privește lung, abătut.*)

GUZGĂNICI: Ce s-a întâmplat, tovarășe dragă?

CONTROLORUL DE CALITATE: Tovarășu' responsabil, am încercat să punem dopurile proaste de-o parte și uite-așa o grămadă a ieșit. Te-apucă pur și simplu fiorii când te uiți la ea.

GUZGĂNICI: Dar de ce trebuie să te uiți? De ce? De ce nu te uiți în altă parte? De ce observi dumneata numai

dopurile proaste? Dopuri bune nu sunt?

CONTROLORUL DE CALITATE: Sunt.

GUZGĂNICI: Atunci de ce nu te legi de alea bune și-ți sar în ochi tocmai alea proaste? Ce-ar fi dacă și eu aș face la fel când se dau primele? Că mi se pare c-ai luat primă pe ultimul trimestru.

CONTROLORUL DE CALITATE: Am luat.

GUZGĂNICI (*prietenos*): Bine, o si iei și pe trimestrul ăsta.

CONTROLORUL DE CALITATE: Iau, nu iau, vorba e că dopurile se sfărâmă.

GUZGĂNICI: Și ce dacă se sfărâmă? Trebuie să urli dumneata pe toate drumurile că se sfărâmă? Dumneata cunoști regulamentul de ordine interioară — baza activității noastre în producție? Ce scrie acolo? Scrie că trebuie să pălăvrăgești despre dopurile care se sfărâmă? Răspunde concret.

CONTROLORUL DE CALITATE: Nu, nu scrie.

GUZGĂNICI: Atunci, de ce nu-ți ții gura? De ce nu respecti regulamentul de ordine interioară? De ce-l încalci? Știi că pot să te pedepsesc pentru asta în mod exemplar? Ei, află c-o să te pedepsesc. O să-ți bag eu dumitale un dop, uite așa de mare (*îi arată pumnul*), în gură, ca să vedem cum o să mai urlî pe urmă. La revedere! Spor la muncă!

CONTROLORUL DE CALITATE (*amenințător*): Mulțumesc. (*Iese*).

GUZGĂNICI (*privește în urma lui mânios*): „Mulțumesc”?! Bine! Vă învăț eu minte! (*Sună și intră Secretara.*) Fă imediat o adresă la Centrală, prin care să cerem scoaterea din muncă a individului ăsta, așa-zis controlor de calitate. Alături de el îl pui și p-ăla care scrie pe la ziare, corespondentul voluntar. Să li se faci formele de lichidare, întrucât au încălcat regulamentul de ordine interioară. Fă adresa imediat! (*Secretara dă să iasă. Guzgănici îi face semn să se oprească.*) Stai puțin... Să ne mai gândim. Ce zici?

SECRETARA (*îi cunoaște năravul*): Poate c-ar trebui să-i mai ajutăm.

GUZGĂNICI: Ai dreptate. Ce-ar fi să le dăm câte o primă excepțională? O primă care să-i stimuleze, să le ridice moralul, să-i apropie mai mult de întreprinderea noastră. Nimic pe lume nu e mai constructiv decât o primă dată la timp. (*Expeditiv.*) Fă niște forme în acest sens și adu-le să le semnez. (*Secretara iese. Sună telefonul.*) Alo, da! Da, la telefon Guzgănici, responsabilul unității numărul doi a Cooperativei „Dopul perfect”, Bulevardul Buna Înțelegere nr. 111, cont B.R.P.R. 1.000.001, telefon 51.00.70... Cine dorește? Vă salut, vă salut... Ce mai fa...? (*Pauză. Încremenește cu gura căscată.*) N-am înțeles bine! Un... da... da. Mulțumesc, tovarășu'... Vă salut... Asemenea... Spor la muncă! (*Închide telefonul și începe să alerge prin scenă agitat, apoi apasă pe butonul soneriei. Intră Secretara.*) Cheamă de urgență pe... (*Îi face un semn anume cu degetul.*) Urgent! (*Secretara dispare și, imediat, de afară se aud zgomotele unei agitații generale. Peste câteva clipe intră Mama, o femeie corpolentă, încă în putere, cu o înfățișare demnă, pe care Guzgănici o salută cu supunere.*) Sărut mâinile, mamă. (*Mama îl sărută duioasă pe frunte și ia loc la masa de ședințe. Apoi intră Unchiul din partea mamei, un bărbat corpolent, de 50 de ani, cu mânecuțe negre.*) Bună ziua, unchiule. (*Urmează Unchiul din partea tatei. Nepotul I, Nepotul II și Nepotul III, care sunt frați geameni și vor semăna, dacă se poate, până la confuzie. Eventual, vor fi numerotați pe spate. Guzgănici ia loc în capul mesei.*) V-am chemat să vă anunț o veste cu caracter neplăcut. Mi s-a relatat confidențial de către vărul Costică de la Centrală că trebuie să ne sosească dintr-o clipă în alta un inspector. În asemenea momente grele e bine să fim mai uniți ca oricând, să nu ne pierdem firea și demnitatea. V-am chemat, deci, în

calitate de membri ai familiei și de funcționari ai unității în care muncim și trăim laolaltă. Trebuie luate de urgență câteva măsuri preventive, începând de jos și până sus. Unu: portarul să se îmbrace într-o uniformă cât se poate de respectabilă și să nu miroasă cumva a țuică sau a usturoi.

UNCHIUL DIN PARTEA TATEI: Am să-l verific eu personal.

GUZGĂNICI: Să-l aduci apoi aici ca să-i controlez și eu ținuta. Doi: aleea principală va fi măturată și de ultimul fir de praf. (*Către Mama*). Scoți niște bani din fondul pentru ocrotirea mamei și copilului și cumperi flori albe și roșii, care să fie presărate pe aleea principală.

NEPOTUL I: Și dacă florile nu sunt suficient de mirositoare?

GUZGĂNICI: Cumpărați câteva kilograme de apă de colonie și le stropiți.

UNCHIUL DIN PARTEA MAMEI: Ar trebui să ai în vedere și acea grămadă de dopuri sfărâmate care se află prea în ochii tuturor.

GUZGĂNICI: Să fie acoperită cu pământ!

MAMA: Iar în acest pământ să fie răsădite niște flori.

GUZGĂNICI: Exact. Să dea impresia că e vorba de un rond. Apoi, încă o măsură foarte importantă: toți palavragiii, toți gură-spartă, toți criticaștrii, în general toți cei necorespunzători din acest punct de vedere... (*confidențial*), mă refer la acei inconștienți care ar putea să strice atmosfera sărbătorească din timpul vizitei tovarășului inspector...

UNCHIUL DIN PARTEA TATEI (*îngrijorat*): Într-adevăr, ce facem cu ei?

UNCHIUL DIN PARTEA MAMEI: Țștia abia așteaptă o inspecție.

GUZGĂNICI: Trebuie făcuți inofensivi. Să-i trimitem în deplasare.

MAMA: Sunt prea mulți, n-avem fonduri suficiente.

GUZGĂNICI (*gânditor*): Altceva.

UNCHIUL DIN PARTEA TATEI: Dacă i-am învoi acasă?

GUZGĂNICI: Bate la ochi. Altceva.

NEPOTUL I (*după ce s-a consultat în prealabil cu ceilalți doi*): Am o idee.

NEPOTUL II (*corectându-l*): Adică avem...

NEPOTUL III: De fapt, a fost ideea mea...

NEPOTUL I: Exagerezi, dragul meu. (*În aceeași clipă îl lovește peste gură. Apoi toți trei se încaieră.*)

GUZGĂNICI (*urlând la ei*): Terminați odată, idiotilor! Ce idee aveți?

NEPOTUL I (*radios, cu o mutră de idiot*): Să înființăm un cor?

GUZGĂNICI: Un cor?!

NEPOTUL II: Da, un cor.

NEPOTUL III: Da, de exemplu, un cor... Adică toți aceștia... criticaștrii despre care e vorba... vor fi antrenați să cânte în cor... În timpul vizitei, cu alte cuvinte, ei vor învăța niște cântece... (*Guzgănici și ceilalți se privesc uimiți.*)

GUZGĂNICI: Excelentă idee! (*Îi sărută pe frunte pe cei trei nepoți.*) Mamă, cunoști pe cineva din unitatea noastră care ar putea îndeplini funcția de dirijor?

MAMA: E unul la Ambalaj care a fost dascăl de biserică pe vremuri.

GUZGĂNICI: Trimite-l de urgentă la mine. Gata, la treabă! (*Toți cei de pe scenă, în afară de Guzgănici, ies. Se aud tropote, voci repezite, agitație. Guzgănici se urcă pe birou și de acolo privește pe fereastră pregătirile, dând ordine.*) Așa, băieți, măturați cu atenție și cu grijă! Nu aruncați florile la întâmplare. Rupeți cotoarele, presărați numai petalele. Întâi petalele albe, apoi petalele roșii.

(*Ușa se deschide ușor, cu precauție, și intră un unchișor cu mustați, îmbrăcat în costum național; pe cap poartă o caschetă de portar. Ia poziție de drepti și salută*

militărește.)

PORTARUL: Să trăiți!

GUZGĂNICI (*tresare îngrozit*): Cine-i?

PORTARUL: Eu sunt. Portarul de la poarta nr. 1. Mi s-a spus să mă prezint pentru controlul echipamentului.

GUZGĂNICI (*îl studiază fără să coboare de pe birou*): Cine a fost idiotul care te-a pus să te îmbraci în costum național?

PORTARUL: Nu știu dacă vi s-a explicat... Uniforma mea s-a deteriorat pe la coate și atunci am luat un costum de la echipa de dansuri.

GUZGĂNICI: Bine că nu te-ai îmbrăcat în uniformă de popă. Apropie-te și suflă tare. (*Portarul suflă. Guzgănici se strâmbă.*) Izmă?

PORTARUL: Izmă.

GUZGĂNICI: Cât? Dar sincer.

PORTARUL: O litră.

GUZGĂNICI: Fii sincer până la capăt!

PORTARUL: De fapt... Două.

GUZGĂNICI: Bine. Măine te dau afară. Du-te și ia-ți postul în primire până la lichidare. (*Portarul dă să plece, apoi se întoarce, aducându-și parcă aminte de ceva.*)

PORTARUL: Adică de ce să mă dați afară, tovarășu' Guzgănici?

GUZGĂNICI: Îmi place de dumneata. Vii beat mort la serviciu și mă întrebi cu naivitate pentru ce te sancționez.

PORTARUL (*stă puțin pe gânduri*): Păi... nu vă spuse nimic unchiul dumneavoastră?

GUZGĂNICI: Care unchi?

PORTARUL: Unchiul dumneavoastră din partea mamei... Care e șeful magaziei. Și care e de fel din Găești...

GUZGĂNICI: Ce-i cu asta? Nu-nțeleg...

PORTARUL (*victorios, surâde*): Pai și eu sunt din Găești!

GUZGĂNICI: Să fii sănătos!

PORTARUL (*care face pe prostul, dar nu e*): Și mama dumneavoastră e tot din Găești...

GUZGĂNICI: Da, și?

PORTARUL (*insinuant*): Și unchiul dumneavoastră din partea tatei, și nepoții dumneavoastră... toți sunt din Găești. Dumneavoastră nu sunteți tot din Găești?

GUZGĂNICI: Da, și ce-i cu asta?

PORTARUL: Păi asta zic și eu: ce-i cu asta?

GUZGĂNICI (*năucit*): Care asta?

PORTARUL: Asta cu... mama, cu unchiul, cu Găeștii, cu nepoții... Ce-i cu asta?

GUZGĂNICI (*se îndreaptă spre el, amenințător, dar în ultima clipă se stăpânește*): Ascultă, dragă... Dumneata ești idiot sau ești beat? De ce te joci cu cuvintele? Du-te și vezi-ți de treabă. Vorbește mai puțin și fă-ți serviciul conștiincios. (*Binevoitor.*) Așa cum de altfel ți-l faci dumneata întotdeauna. Pentru că dumneata ești un portar capabil și noi o să avem grijă să te apreciem la vreme. Du-te la treabă. Când vine tovarășul inspector, îl saluți frumos și disciplinat, dar nu-i vorbești în față, ca să nu duhnești a izmă, doamne ferește! Spor la muncă! (*Portarul iese. Guzgănici dă mai departe indicații.*) Așa, băieți, mai cu energie!

(*Își freacă palmele nerăbdător, bucuros. Între timp pe ușă intră un individ spălăcit și umil. Rămâne lângă ușă; așteaptă să fie băgat în seamă, dar, văzând că Guzgănici nu sesizează prezența lui, strigă încet și răgușit.*)

PLĂTICĂ: Tovarășu' responsabil! (*Pauză.*) Tovarășu' responsabil!

(*Pauză. Plătică se apropie încet de responsabil și-l trage de pantaloni. Acesta tresare speriat și se întoarce brusc. Câteva clipe rămâne uluit și nedumerit, înfiorat de bănuiala că acesta ar putea fi Inspectorul.*)

GUZGĂNICI (*bâlbâindu-se*): Tovarășu'...? (*Plătică încearcă să vorbească, dar nu mai are glas.*) Dumneavoastră sunteți tovarășu'?... (*Face un semn cu degetul în sus. Plătică se uită idiotizat la deget și dă din cap că da.*) Atunci, dumneavoastră sunteți tovarășul inspector de la...?

PLĂTICĂ (*tușește și-i revine glasul*): De la Ambalaj.

GUZGĂNICI: De unde?

PLĂTICĂ (*îi întinde mâna cu respect*): Plătică... de la Ambalaj. Ați binevoit să mă chemați.

GUZGĂNICI (*răsuflând ușurat*): Păi de ce nu vorbești așa, măi Plătică, de la început?

PLĂTICĂ: Mă iertați, sunt răgușit, nu am glas.

GUZGĂNICI (*insinuant*): Aha! Dar în trecut aveai?

PLĂTICĂ (*uimit*): În trecut?

GUZGĂNICI: Da, în trecut, în vechiul regim... (*Insinuant.*) Pe vremea când erai dascăl de biserică... Atunci aveai glas, dar acum nu mai ai, ești răgușit?

PLĂTICĂ (*bâlbâindu-se*): Tovarășu' responsabil... eu... într-adevăr... Dar n-am fost solist, cântam în cor.

GUZGĂNICI: Asta spun și eu, că atunci cântai în cor, dar acum pe noi nu vrei să ne servești...

PLĂTICĂ (*dregându-și glasul*): Vai de mine, cu plăcere.

GUZGĂNICI: Foarte bine. Spune-mi, poți să înființezi rapid un cor?

PLĂTICĂ: Desigur, dar sunt răgușit.

GUZGĂNICI: N-are importanță. Uite (*îi întinde o hârtie*), aduni imediat pe toți ăștia și faci cu ei un cor. Peste zece minute să vă aud cântând. Hai, du-te. Spor la muncă.

(*Îl împinge spre ușă. Plătică iese, târșâindu-și pașii. Peste câteva clipe se întoarce.*)

PLĂTICĂ: Nu vă supărați, ce repertoriu să abordăm?

GUZGĂNICI: Indiferent. Numai să vă aud cântând. (*Plătică iese, apoi apare iar.*)

PLATICA: Și dacă elementele pe care mi le-ați dat pe listă nu au voce?

GUZGĂNICI: Totul depinde de dumneata. Omul când are bunăvoință face și pe dracu'. (*Îl împinge pe ușă afară, apoi se urcă pe fereastră și strigă.*) Dați-i zor, tovarăși, dați-i zor!

(Se aude un glas de departe care strigă slab: „Vinee!” Apoi cuvântul zboară din gură în gură, auzindu-se tot mai aproape. Guzgănici ciulește urechile, apoi, când se convinge că a auzit bine, sare de pe birou. Membrii familiei — mama, unchii și nepoții — intră val-vârtej.)

GUZGĂNICI: Repede, repede! Aliniați-vă pe două rânduri! (*Toți se aliniază pe două rânduri, Guzgănici trecând în față. Câteva clipe de așteptare încordată și Inspectorul apare. Guzgănici iese înainte și-i strânge mâna cu afecțiune.*) Bine ați venit în mijlocul nostru, tovarășe inspector. Vă rog să-mi permiteți să vă prezint un grup de lucrători fruntași în muncă din unitatea noastră.

(Toți cei prezenți îi strâng mina Inspectorului cu respect și considerație, spunându-și numele, dar în așa fel încât spectatorul să nu audă acest nume. Inspectorul, auzindu-le numele, rămâne câteva clipe surprins.)

INSPECTORUL: Mi s-a părut mie, sau toți aveți același nume?

GUZGĂNICI (amabil): Da, noi suntem toți o familie... Mama mea... unchiul meu... nepoții... (*Mama îi dă un ghiont, își dă seama de gafă și se grăbește să o repare.*) Adică... voiam să spun că noi... întregul nostru colectiv... suntem ca o familie unită... adică ai noștri... (*Inspectorul dă din cap într-un anumit fel, închipuind un*

gest nedeslușit, și se așază la masa de ședințe. Toți ceilalți se așază și ei. Guzgănici caută să-și mențină jovialitatea.) Cu ce ați călătorit?

INSPECTORUL (*sec*): Cu tramvaiul. (*Tăcere stânjenitoare.*)

GUZGĂNICI: Ce ați dori să inspectați la noi, tovarășe inspector? Ce probleme vă interesează? Calitatea?

INSPECTORUL: Da, și calitatea...

GUZGĂNICI (*aruncându-le celorlalți priviri îngrijorate*):

Aceasta e o chestiune care pe noi ne frământă zi de zi și căreia îi acordăm cea mai mare atenție. Chiar astăzi, un controlor de calitate mi-a sesizat niște mici, foarte mici defecțiuni de fabricație și eu am luat pe loc măsuri tehnice hotărâte. Noi luptăm ca firma noastră — „Dopul perfect” — să corespundă întru totul cu produsele pe care le dăm pe piață. Dar probabil că doriți să vă convingeți personal de calitatea dopurilor noastre.

(Guzgănici bate din palme; în aceeași clipă, ușa se deschide și apar două fete, cu grijă selecționate, care aduc pe o tavă acoperită cu catifea roșie un dop. Guzgănici îi înmânează Inspectorului dopul. Inspectorul îl cercetează câteva clipe atent, vreme în care se păstrează o liniște mormântală.)

INSPECTORUL: Dați-mi, vă rog, o lupă.

(Guzgănici cere o lupă, care aleargă fulgerător din mână în mină. Inspectorul cercetează preocupat dopul.)

GUZGĂNICI (*precizează*): Este un dop luat absolut la întâmplare.

INSPECTORUL (*enigmatic*): Mda... Aduceți, vă rog, o sticlă.

(I se aduce o sticlă). Să încercăm să-l introducem. (Încearcă, se chinuie, dar nu reușește. Asistența manifestă îngrijorare.)

GUZGĂNICI: Permiteți să încerc eu. (*Glumeț.*) Pe mine mă

cunoaște mai bine.

(Încearcă, dar nu reușește. Încearcă și ceilalți pe rând. Dopul nu intră. Consternare generală. Guzgănici iese și se întoarce peste o clipă cu un baros. Pune sticla jos, dopul deasupra, apoi dă o lovitură din răspuțeri. Se aude un bubuit ca de tun. Toți se aruncă pe sub mese, inclusiv Inspectorul. Guzgănici, radios, ridică sticla și o arată tuturor.)

GUZGĂNICI: A intrat!

INSPECTORUL (cercetând cu atenție sticla): Mda... Acum v-aș ruga un tirbușon.

(I se dă un tirbușon. Inspectorul înșurubează tirbușonul în dop și trage. Trage mai tare. Nimic. Proptește sticla între picioare și trage. Nimic. Guzgănici încearcă și el. Încearcă toți pe rând.)

GUZGĂNICI: Propun să facem un efort colectiv.

(Guzgănici ține sticla și toți ceilalți se agață unul de altul, ca-n povestea cu ridichea, și trag. La un moment dat, dopul iese și ei toți cad grămadă. Guzgănici privește îngrozit spre Inspector. Acesta zâmbește la un moment dat și, ca la o comandă, toți ceilalți încep să râdă în hohote, cu plăcere adâncă. Deodată, însă, Inspectorul ridică dopul la vederea tuturor. Asistența înmărmurește.)

INSPECTORUL (arătându-i-l lui Guzgănici): S-a sfărâmat.

GUZGĂNICI (dezolat): Probabil a fost un dop prea proaspăt, încă nedospit suficient. Dar... *(Se oprește încurcat, nu știe ce să mai spună. Tăcere prelungită.)*

PLĂTICĂ (strecurându-se pe furiș): Tovarășe responsabil, mă scuzați... o întrebare. Putem să cântăm „Somnoroase păsărele”? Nu are un conținut politic, dar...

GUZGĂNICI (*care ar vrea să-i dea cu ceva în cap, dar se reține, făcându-i semn să iasă*): Orientează-te!

INSPECTORUL: Propun să mergem puțin prin unitate.

GUZGĂNICI: Pofțiți, tovarășe inspector. Vă conduc personal. Voi fi fericit să vă...

(Toți ies, în afară de Mama, care rămâne pe scaun, îngândurată. Oftează adânc, apoi îngenuncheată și începe să se roage. După câteva clipe, intră Secretara. Văzând-o, tresare, neplăcut surprinsă.)

SECRETARA: Ah! M-am speriat. Aici erai, coană-mare?

MAMA: Mă rugam pentru binele cooperativei noastre. Să n-o vătămese inspecția, să nu se abată cumva asupra noastră vreo urgie. Fă-ți și tu câteva cruci, drăguțo.

SECRETARA: Nu pot, sunt ateistă.

MAMA: Asta ce dracu-o mai fi?

SECRETARA (*țâfnoasă*): E o convingere intimă de-a mea.

MAMA (*continuând să-și facă cruci*): Intimă văd că ești matală și cu băiatul meu, ditamai responsabil de unitate, deși nu prea ți-ar merita nasul. Știai, când te-ai prins de gâtul lui, că are doi copii?

SECRETARA (*aprinzându-și o țigară cu nepăsare*): Nu știam, că nu i-a făcut cu mine.

MAMA: Bine, bine... Când te-o prinde noră-mea, o să-ți tragă ea o păruială, de-o să te știe tot târgul. Măcar îl iubești sincer? Fă-ți și tu o cruce pentru el, ca să iasă bine la inspecție.

SECRETARA: Nu pot, coană-mare, ți-am spus că sunt ateistă. (*Iese.*)

MAMA (*clătinând din cap, indignată*): Doamne, Dumnezeule, ce femei și-n ziua de azi! Pe vremea mea... când eram eu amantă... (*Se bate peste gură.*) Să mă ierte Sfânta Maria... că și ea a fost nelegitimă...

(Își continuă rugăciunea, cu cruci și mătăanii. Peste o

clipă, ușa se deschide și intră Inspectorul, Guzgănici și ceilalți. Guzgănici, văzând-o pe Mama rugindu-se, se repede s-o ridice.)

GUZGĂNICI (*alarmat*): Mamă, ce-i cu tine? Draga mea, ți-e rău? (*Către Inspector.*) Iertați-mă, suferă de inimă, dar cu toate astea, cu un devotament rar întâlnit, continuă să muncească zi de zi. (*Către Mama.*) Draga mea, te doare?

MAMA (*cu mâna la inimă*): Nu-i nimic, nu vă ocupați de mine. Eu pot să mor, cooperativa să meargă bine. (*O așază pe scaun. Se așază și ceilalți. O tăcere prelungită, stingheritoare. Guzgănici încearcă să-i smulgă Inspectorului câteva mărturisiri.*)

GUZGĂNICI: Ce impresie v-a făcut această succintă inspecție prin unitatea noastră?

INSPECTORUL (*după o tăcere semnificativă, misterioasă*): O impresie corespunzătoare.

GUZGĂNICI (*supus*): Da, desigur, corespunzătoare... Totuși, poate ați dori să faceți unele constatări.

INSPECTORUL (*uitându-se către ceilalți*): Dânșii sunt oameni de încredere?

GUZGĂNICI: Absolut. Oameni de bază.

INSPECTORUL: Foarte bine. Atunci să aștepte afară. (*Puțin perplex, aceștia se îndreaptă spre ieșire.*)

GUZGĂNICI: Tovarășu' inspector, poate că ar avea și dânșii de învățat câte ceva din indicațiile dumneavoastră, care pentru noi... (*Le face semn cu ochiul, acestora, să rămână.*)

INSPECTORUL (*după ce tace o vreme, misterios*): După câte constat eu, la dumneavoastră în unitate mai sunt unele lipsuri...

GUZGĂNICI: E adevărat, mai sunt unele...

INSPECTORUL: Destul de grave...

GUZGĂNICI (*automat*): Da, destul de...

INSPECTORUL: Și atmosfera... așa... (*Zâmbind sarcastic și*

enigmatic.) Se vede că n-aveți un arici...

GUZGĂNICI (*privind mai întâi către ceilalți, nedumerit*): N-am înțeles bine ce-ați spus.

INSPECTORUL: Am zis că e foarte grav faptul că la dumneavoastră nu există un arici. De ce?

GUZGĂNICI (*uluiț, privind idiotizat către ceilalți, care sunt nu mai puțin năucți*): Un arici?

INSPECTORUL (*firesc, calm*): Da, un arici.

GUZGĂNICI (*parcă delirând*): Arici...

MAMA (*uluiță*): Arici...

UNCHIUL DIN PARTEA MAMEI: Arici...

UNCHIUL DIN PARTEA TATEI: Arici...

NEPOTUL I: Arici...

NEPOTUL II (*către Nepotul III*): Cum a zis? Arici?!

NEPOTUL III: Arici...

GUZGĂNICI (*făcând eforturi pentru a prinde firul problemei*): Tovarășe inspector, după câte am înțeles eu, dumneavoastră vă refereați la un arici, da?

INSPECTORUL: Exact.

GUZGĂNICI (*simulând edificarea*): Aha, un arici?! Am înțeles. Vă referiți la un arici, deci! (*Către ceilalți, lămurindu-i*). E vorba despre un arici. (*Aceștia, deși n-au priceput nimic, dau din cap a înțelegere. Către Inspector, dezvinovățindu-se sincer și solemn.*) Tovarășe inspector, noi nu avem un arici!

INSPECTORUL: Asta am văzut și eu. Vă întreb însă: de ce?

GUZGĂNICI (*neștiind cum s-o întoarcă, vorbește mai mult cu mâinile*): Tovarășu' inspector... cum să vă spun eu ca să mă înțelegeți mai bine... Vedeți, noi, ca să zic așa, pur și simplu... un arici... nu avem...

INSPECTORUL: De ce?

GUZGĂNICI (*îngrozit, cerând ajutor cu privirea celorlalți*): Nu știu. Nu-mi dau bine seama... Cred că n-am știut să...

INSPECTORUL: Ce n-ai știut, și de ce?

GUZGĂNICI (*frângându-și mâinile*): Nu știu cum să-mi

explic această scăpare... Știu eu... (*Încearcă diferite cauze, să vadă care „se prinde”.*) Poate am suferit unele influențe negative... Poate și nivelul meu de cultură generală este insuficient... Citesc puțină beletristică, merg prea rar la teatru... Îmi dau seama că... (*Începe să plângă, plâng și ceilalți.*)

INSPECTORUL (cugetând): Ceea ce spui s-ar putea să fie o rădăcină. Totuși, e insuficient. De ce nu aveți un arici? De ce? Care e cauza?

NEPOTUL I (*după ce s-a consultat în prealabil cu ceilalți doi*): Tovarășe inspector, dar de ce ne trebuie nouă un...?

GUZGĂNICI (*cârpindu-l fulgerător peste gură, îi șoptește printre dinți*): Taci, idiotule! (*Nepotul I începe să plângă. Unchiul din partea mamei îl ia de-o ureche și-l dă afară. Guzgănici se apropie de Inspector și-i mărturisește confidențial.*) Tovarășe inspector, observația dumneavoastră în privința Ariciului este clară. Vă promit că în cel mai scurt timp vom avea un arici. Un arici, ca să mă exprim așa, ne va... (*Se oprește și continuă cu mâinile.*)

INSPECTORUL: Bine. Rămâne de văzut cum vei proceda pe viitor.

(*Se ridică să plece. Guzgănici face un semn către ușă. În aceeași clipă intră două femei, aducând pe tavă un dop imens, legat cu o fundiță roșie. Guzgănici i-l înmânează ceremonios Inspectorului.*)

GUZGĂNICI: Ca amintire din partea harnicului nostru colectiv și din partea mea personal, cu urări de fericire și sănătate personală. Spor la muncă, tovarășe inspector!

(*Inspectorul înclină din cap în semn de mulțumire, ia dopul în brațe și iese.*)

UNCHIUL DIN PARTEA MAMEI (oftând a ușurare): Slavă Domnului, se pare că am ieșit cu toții bine.

GUZGĂNICI: Numai dumneata, mamă — să mă ierți că-ți fac această mică critică, pentru că mie-mi place să critic omul pe față —, ți-ai dat drumul unor porniri mistice chiar aici, în biroul meu, porniri care ne puteau fi fatale.

MAMA (*demnă*): Mă rugam pentru binele vostru!

GUZGĂNICI: Nu te supăra. Știu cât ne iubești. (*Îi sărută mina, iar ea îl sărută pe frunte.*) Vă rog să luați loc. Sunt de discutat probleme foarte serioase. Ca, de pildă, această chestiune a Ariciului, pentru care inspectorul ne-a făcut o critică atât de aspră.

UNCHIUL DIN PARTEA TATEI: Într-adevăr, va trebui să facem rost de urgență de un arici.

UNCHIUL DIN PARTEA MAMEI: Deși s-ar putea să par deplasat, eu socotesc totuși puțin cam ciudată ideea cu Ariciul. Există în acest sens vreo circulară de la Centrală?

GUZGĂNICI: În acest sens, nu.

UNCHIUL DIN PARTEA MAMEI: Atunci ar fi poate mai bine să nu ne legăm la cap.

MAMA: Eu nu mă bag, dar știu cu mintea mea proastă și bătrână o vorbă sfântă: fă ce zice Inspectorul, că altfel dai de dracu'. Ce mai tura-vura?! Dăm cât om da și luăm un arici, să fim și noi în rândul lumii.

GUZGĂNICI: În sensul ăsta, mama are perfectă dreptate. (*Hotărât.*) Vom proceda la cumpărarea unui arici. Problema e de unde facem rost de el. Mamă, tu care faci cumpărături în fiecare zi: se vând arici la piață?

MAMA: La piața „Dorobanți”, unde merg eu de obicei, n-am văzut. Poate la „Matache”, că e mai aproape de gară.

GUZGĂNICI: Te rog să te interesezi îndeaproape de această chestiune. De preferat e să-l cumpărăm pe

virament. Avem încă bani rămași pe trimestrul I la fondul pentru ocrotirea mamei și copilului.

UNCHIUL DIN PARTEA MAMEI: Apropo de copii. După câte știu eu, școlarii au niște colțuri vii în care cresc diverse animale. Poate ar trebui încercat și pe-acolo.

GUZGĂNICI: Ideea este interesantă. Am să vizitez câteva școli. Pentru orice eventualitate, unchiule, te-aș ruga să dai de urgență, chiar în seara asta, în „Informația Bucureștiului”, următorul anunț: „Unitatea numărul 2 a Cooperativei „Dopul perfect” cumpără de urgență, prin virament sau bani lichizi, un arici în stare de funcționare. Doritorii se vor prezenta...” și dai adresa noastră.

UNCHIUL DIN PARTEA MAMEI: Așa am să fac.

GUZGĂNICI: Atunci totul e-n regulă. Puteți pleca.

(Toți, minus Guzgănici, se îndreaptă spre ieșire, dar fără convingere. La ușă se opresc, stau puțin pe gânduri, apoi se întorc și privesc în tăcere spre Guzgănici. Acesta îi privește și el gânditor.)

UNCHIUL DIN PARTEA MAMEI: Aș avea de pus o întrebare.

UNCHIUL DIN PARTEA TATEI: Și cu aș avea de pus o întrebare.

NEPOTUL I (*după ce se consultă cu ceilalți*): Și noi avem.

GUZGĂNICI: Într-adevăr, și pe mine mă frământă ceva. Pe dumneata, mamă, la fel?

MAMA: La fel. (*Se așază cu toții jos, aliniindu-se în fața rampei. O vreme stau și se gândesc cu mâinile la falcă.*)

UNCHIUL DIN PARTEA MAMEI: Stau și mă întreb totuși: de ce ne-o fi trebuind nouă un arici?!

UNCHIUL DIN PARTEA TATEI: Într-adevăr, de ce?

GUZGĂNICI: Asta mă întreb și eu. Un arici... Un arici, la profilul cooperativei noastre, care fabrică dopuri perfecte?! De ce un arici?

NEPOTUL I: Chiar, zău, de ce un arici?

NEPOTUL II: De ce nu un papagal?!

NEPOTUL III: Sau un guzgan?!

MAMA (*făcându-și cruce*): Doamne, Dumnezeule! Un arici? De ce?

(Pauză. Meditează toți).

TOȚI (*în cor, lamentuoși, către spectatori*): Tovarăși, de ce ne trebuie nouă un arici?!

CORTINA

TABLOUL 2

Sala de ședințe a unității nr. 2 a Cooperativei „Dopul perfect”. La ridicarea cortinei, Guzgănici se îndreaptă către o masă lungă de prezidiu împodobită cu flori. În sală se află, stând pe scaune, Mama, Unchiul din partea mamei, Unchiul din partea tatei, Nepotul I, Nepotul II, Nepotul III și Corespondentul voluntar. Undeva, într-un colț, se află un pedestal acoperit cu o pânză albă, ca o statuie înainte de dezvelire.

GUZGĂNICI (solemn): Înainte de a începe scurta noastră festivitate, crea că ar fi bine să alegem un prezidiu format din mai multe persoane. Sunteți de acord cu numărul de persoane propus? *(Toată asistenta murmură aprobativ, în afară de Corespondentul voluntar, care tace.)* Mulțumesc. Socotesc că musai să facă parte din prezidiul nostru cea mai harnică și mai cinstită, cea mai...

(Asistenta înțelege despre cine e vorba și aplaudă frenetic. Mama se ridică în picioare emoționată.)

MAMA: Sunt de acord să primesc această cinste, cu condiția să vină lângă mine, în prezidiu, și cinstitul nostru magaziner...

(Asistenta aplaudă, Unchiul din partea mamei se ridică emoționat.)

UNCHIUL DIN PARTEA MAMEI: Accept propunerea, cu

condiția ca din prezidiu să facă parte și acești patru colegi ai mei, oameni pe care, cred, nu mai e nevoie să-i laud. (*Unchiul din partea mamei arată spre Unchiul din partea tatei și cei trei nepoți. Aceștia se ridică în picioare și aplaudă.*)

GUZGĂNICI: Persoanele alese să poftească sus. (*Persoanele alese iau loc la prezidiu. Guzgănici e la mijloc. Acesta dă să se ridice pentru a lua cuvântul, dar tocmai atunci observă că mai e cineva în sală: Corespondentul voluntar. Guzgănici se uită interogativ către ceilalți, șușotesc ceva între ei, apoi Guzgănici întreabă.*) Ascultă, drăguță, dumneata ai vreo treabă aici? Te-a chemat cineva?

CORRESPONDENTUL VOLUNTAR: Pe cine, pe mine? Nu, dar am auzit că e vorba de o festivitate și eu, în calitate de corespondent voluntar, m-am gândit să vin și să scriu o scurtă corespondență în care să...

(*Guzgănici le face semn celorlalți membri ai prezidiului, în sensul că cele presupuse de el se adevăresc.*)

GUZGĂNICI: Cred că dumneata ai avut o idee bună și interesantă. Desigur, e în interesul nostru, al tuturor, ca presa să fie informată despre acest moment solemn care se desfășoară în cooperativa noastră, care fabrică dopuri perfecte. Un singur lucru aș vrea să te rog: nu vrei să duci dumneata aceste ordonanțe la serviciul Livrării? Sunt niște hârtii urgente, și cum ești mai tânăr ca noi... (*Corespondentul voluntar întârzie să plece, dar Guzgănici coboară, îi pune hârtiile în mână și îl împinge spre ușă.*) Hai, tinere, repejor! Pe urmă poți să pleci acasă sau să te duci la club să te distrezi...

(*Corespondentul, voluntar iese. Guzgănici ia loc la masa prezidiului.*)

GUZGĂNICI: Dragii mei, ne-am adunat astăzi cu toții pentru a sărbători un moment deosebit de festiv din istoria cooperativei noastre producătoare de dopuri perfecte. Am bucuria de a vă anunța, deci, că am fost dotați cu un arici! (*Asistența, adică membrii prezidiului, se ridică în picioare și aplaudă.*) Cu toții ne-am dat seama, din propria noastră activitate practică, cât de necesar era pentru noi un arici. Cred că în această privință nu trebuie să insist, lucrurile sunt cât se poate de clare. (*Toți cei de față dau din cap, în sens pozitiv.*) Cu acest prilej, aș vrea să prezint asistentei, în câteva cuvinte, pe noul nostru coleg. Trecutul său a fost dintre cele mai triste. În vechiul regim de exploatare și împilare, el a suferit din plin jugul oprimării. Lipsit de adăpost, mereu pe drumuri, neavând adesea cu ce se hrăni, umilit, bătut, supus intemperțiilor, el ducea, cu alte cuvinte, o viață grea. Abia când soarele izbăvitor... (*Pe ușă apare Corespondentul voluntar.*)

CORRESPONDENTUL VOLUNTAR: Am dus hârtiile.

GUZGĂNICI (enervat): Uite ce e, dragă! Dumneata n-ai nici un pic de respect față de adunarea noastră? Vii, pleci când poțestești... Dacă n-ai venit de la început, acum te rog să nu ne deranjezi... Pe viitor obișnuiește-te să fii disciplinat. (*Corespondentul voluntar iese. Guzgănici încearcă să continue discursul.*)...Cum spuneam, dragii mei... Dar unde ajunsesem? (*Toți cei prezenți fac eforturi disperate de memorie, dar nu-și amintesc nimic.*) În orice caz, în esență... cu alte cuvinte... noul nostru coleg are o biografie sănătoasă și corespunde în linii mari profilului cooperativei noastre, producătoare de dopuri perfecte. Permiteți-mi acum să-l felicit din inimă și să-i urez bun sos, asigurându-l totodată de concursul nostru în orice împrejurare a activității și vieții sale. (*În aplauzele celor prezenți, Guzgănici dezvelește Ariciul. Apoi, fiecare vine și se pleacă cu multă considerație în fața acestuia și iese. Pe scenă*

rămân doar Guzgănici și Ariciul.) Cred că ești mulțumit, dragul meu, de primirea ce ți s-a făcut. Eventual, dacă te întreabă cumva tovarășul inspector ceva în această privință, comunică-i că ești cât se poate de mulțumit și fericit în mijlocul nostru. Păcat că ai fost acoperit și nu ai putut vedea bucuria generală care a domnit pe chipurile noastre. Acum aș vrea să-ți fac câteva recomandări personale și sincere. În primul rând, e bine și e necesar să dai tuturor un exemplu demn de urmat în ce privește respectarea strictă a regulamentului de ordine interioară. De asemenea, este necesar să nu faci familiarisme în timpul serviciului, să nu contractezi amoruri cu salariatele și, mai ales — îți spun asta din prietenie —, nu e bine să părăsești acest pedestal. Nu e bine și nu e nici sănătos. Cine știe ce se poate întâmpla. Dacă dorești, totuși, să te plimbi puțin, din când în când, anunță-mă în prealabil și eu, personal, te voi însoți. La revedere, dragul meu, spor la muncă!

(În clipa aceea, pe ușă năvălesc, alarmați, mama, unchii și nepoții).

UNCHIUL DIN PARTEA MAMEI: Ne-am găsit beleaua! Au auzit oamenii c-am adus Ariciul și dau buluc să-l vadă. S-au adunat la ușă.

(De afară se aud vociferări.)

GUZGĂNICI (*speriat*): Nu trebuie să permitem așa ceva! Acest Arici, adus aici cu mari sacrificii, nu este un obiect de circ, ca să-l vadă toți gură-cască. Încuiați ușa imediat! (*Cineva închide ușa. Se aud vociferări. Ușa e împinsă puternic de afară. Guzgănici strigă enervat.*) Nu insistați, e în zadar! Ariciul nu este încă pregătit! (Ușa aproape că cedează; Guzgănici și ceilalți țin contra cu umerii.)...Nu avem încă repartiția oficială de la

Centrală pentru el, tovarăși! Aveți răbdare!

(Ușa cedează tot mai mult, cei dinăuntru nu mai pot ține piept. Guzgănici ia Ariciul la subsoară și fuge speriat pe ușa cealaltă. În clipa când iese el, ușa se prăbușește și cei de afară dau năvală strigând veseli și exuberanți: „Ariciul! Ariciul! Ariciul!” Se trage o cortină interioară, în fața căreia apare Guzgănici alergând, gâfâind, cu Ariciul în brațe. După el aleargă ceilalți membri ai familiei. Ies din scenă, lumina se stinge câteva clipe, după care cortina interioară se ridică și apare decorul de la începutul tabloului. Scena e goală. Apoi, pe ușă vâără capul unul din nepoți.)

NEPOTUL I: Au plecat.

(Intră Guzgănici, mama, unchii și nepoții, urmași de Portarul care a apărut în tabloul 1. Acesta trage după el un tun vechi și ruginit de la 1877. Guzgănici așază Ariciul pe postament.)

GUZGĂNICI (către Portar): Aici încremenești! Nu lași nici vrabia să se apropie fără aprobarea mea! Tovarășul inspector a precizat ca acest Arici să nu fie dat spre folosință oricui. Trebuie, de aceea, să avem grijă să nu fie cumva furat sau, doamne ferește, deteriorat. Cine încearcă să se apropie de el, tragi fără milă! Ai înțeles?

PORTARUL: Înțeles!

GUZGĂNICI: Repetă.

PORTARUL: În caz că încearcă cineva...

GUZGĂNICI: Fără aprobarea mea...

PORTARUL: Să ia contact...

GUZGĂNICI: Așa...

PORTARUL: Cu Ariciul... îi dau cu ghiuleaua în cap!

GUZGĂNICI: Foarte bine! Vii și-mi raportezi din oră-n oră care e situația.

(Pleacă împreună cu ceilalți. În scenă rămâne numai paznicul, care se plimbă în jurul tunului, privind intrigat spre Arici).

PORTARUL (*către spectatori*): Ce dracu' le-o fi venit cu Ariciu' ăsta, nu știu. (*Scoate din țeava tunului o sticlă de țiucă și trage un gât*). Țucă de prună de la noi, de la Găești, antiseptică, antirabică, vindecă și ulcerul și cancerul. (*Pune sticla la loc în tun.*) Ce le-o fi venit cu Ariciu' ăsta, nu știu. Arici ne trebuia la profilul nostru de cooperativă producătoare de dopuri perfecte?

(Pe ușă intră Corespondentul voluntar).

PORTARUL (*aleargă la tun, se aruncă pe burtă și urlă*):
Staaaaaii!

CORESPONDENTUL VOLUNTAR: Stau!

PORTARUL: Ce vrei?

CORESPONDENTUL VOLUNTAR: Eu? Nu vreau nimic.

PORTARUL: Foarte bine. Vezi să nu te apropii de Arici, că trag.

CORESPONDENTUL VOLUNTAR: De ce să nu mă apropii?

PORTARUL: Așa a zis tovarășul Guzgănici: să am grijă să nu-l vătămese cineva.

CORESPONDENTUL VOLUNTAR: Curios!

PORTARUL: Și mie mi se pare curios. Atunci de ce dracu' l-or mai fi adus, dacă-l țin ca la expoziție? Ariciul, dacă-i arici, trebuie să-l vadă toată lumea. Nu?

CORESPONDENTUL VOLUNTAR: Păi, sigur că da. De altfel, eu îl cunosc pe Ariciul ăsta.

PORTARUL: Nu, zău? (*Părăsește tunul și vine lângă Corespondentul voluntar*).

CORESPONDENTUL VOLUNTAR: Da, îl știu de când era atâtica. E un arici foarte cumsecade.

PORTARUL: Se vede. Stă la locul lui, nu se mișcă, nu

vorbește...

CORESPONDENTUL VOLUNTAR: Vorbește.

PORTARUL: Fii serios!

CORESPONDENTUL VOLUNTAR: Vrei să-ți dovedesc? (*Se apropie de Arici, simulând că vorbesc amândoi*). Să trăiești, bătrâne! Ce mai faci?

PORTARUL: Ce zice?

CORESPONDENTUL VOLUNTAR: Ce să zică? Zice că e bine.

PORTARUL: Ia uite, domnule, ce minune! Arici să vorbească! (*Către Corespondentul voluntar, confidențial*.) Asculta, vreau să te-ntreb ceva. Nu cumva e un turnător?

CORESPONDENTUL VOLUNTAR: Cine, ăsta? Da' de unde! E un băiat de zahăr. De ce mă-ntrebi?

PORTARUL: Nu cumva să mă spună lui Guzgănici că ți-am dat voie să vorbești cu el. Nu știu de ce, dar îl ține în secret mare. (*Pauză*.) Vrei să guști ceva? Am aici o țuică de Găești, mamă-mamă! Antiseptică, antirabică... (*Îi întinde sticla pe care o ține ascunsă pe țeava tunului, dar Corespondentul voluntar refuză*.) Ia întreabă-l pe el, nu vrea să tragă un gât?

CORESPONDENTUL VOLUNTAR: (*către Arici*): Bei o țuică, bătrâne? Zice că nu bea în timpul serviciului. Ți-am spus doar că e un om foarte corect.

PORTARUL: Da, sigur. (*Mai trage un gât zdravăn din sticlă și se cherchelește*). Auzi, dragul meu, vreau să te-ntreb ceva, că tu ești băiat mai tânăr și mai deștept, scrii și pe la ziare. De ce-o fi venit Ariciu' ăsta în unitatea noastră? Care-i misiunea lui? Ia-ntreabă-l!

CORESPONDENTUL VOLUNTAR (confidențial): El nu spune nimic, dar eu știu că are o misiune importantă.

PORTARUL (*ascunzând instinctiv sticla de țuică în tun*): Aoleu!

CORESPONDENTUL VOLUNTAR: Ai să vezi. (*Îi face cu ochiul*.) O să iasă o istorie mare.

PORTARUL (*îngrozit*): Ma-mă!

CORESPONDENTUL VOLUNTAR: Păi dumneata știi ce arici e ăsta?

PORTARUL: Nu, zău?

CORESPONDENTUL VOLUNTAR: E formidabil! Dacă n-o face ăsta o mișcare la noi, să nu-mi spui mie pe nume. Mă duc să discut ceva cu el și, dacă aflu ceva, îți spun. *(Corespondentul voluntar se duce lângă arici).*

PORTARUL: Numai să nu te vadă Guzgănici, doamne ferește!

(În clipa aceea, de afară se aud pași care se apropie. Alarmat, Portarul se repede la tun, gata de luptă. Pe ușă intră Guzgănici. Fără să se mai uite cine e, Portarul urlă: „Stai!”, și trage o ghiulea. Guzgănici cade grămadă, acoperit de fum, apoi o ia la fugă, îngrozit.)

CORTINA

TABLOUL 3

Biroul lui Guzgănici. La ridicarea cortinei, pe scenă nu e nimeni. Apoi, acesta intră val-vârtej. Se dezbracă de pardesiu, își aruncă servieta pe birou, și o sună pe Secretară, care apare imediat.

GUZGĂNICI: M-a căutat cineva?

SECRETARA: Nu. Adică da. Tovarășul inspector de la Centrală.

GUZGĂNICI: Și? Ce-a spus?

SECRETARA: N-a spus nimic. A-ntrebat unde sunteți și-atât...

GUZGĂNICI: Gândește-te bine. Știi doar că ești superficială și că uiți repede.

SECRETARA (*gândindu-se*): A, da! A întrebat dacă avem un arici.

GUZGĂNICI: Și?

SECRETARA: I-am spus că da, iar el n-a mai zis nimic.

GUZGĂNICI: Foarte bine. Dar pentru că veni vorba: ce-a făcut Ariciul în lipsa mea? Cum s-a comportat? Pe dobitocu' ăla de paznic am să-l dau afară. A tras cu tunul în mine. Doamne ferește, putea să mă lichideze... Spune, ce-a făcut Ariciul în lipsa mea?

SECRETARA: N-a făcut nimic. A stat la locul lui.

GUZGĂNICI: Gândește-te bine. Știi doar că ești superficială și că uiți totul. N-a vorbit cu nimeni, n-a ieșit nicăieri?

SECRETARA (*gândindu-se*): A, ba da! A ieșit puțin, câteva minute.

GUZGĂNICI: Unde?

SECRETARA (*jenată*): Nu știu.

GUZGĂNICI: De ce nu l-ai urmărit?

SECRETARA: Mi-a fost rușine să mă țin după el. Ce impresie îi făceam?

GUZGĂNICI (*furios*): Ah, Dumnezeule, ce neglijență! Nu ți-am spus ca-n lipsa mea să-l urmărești pas cu pas? Nu ți-am spus că Ariciul ăsta trebuie păzit ca ochii din cap, că dacă dispare sau se defectează, doamne ferește, ne-am dus pe copcă, dăm de dracu' cu Inspectorul? (*Disperat.*) Ah, în nimeni nu mai pot avea încredere în unitatea asta! (*Secretara se retrage într-un colț și începe să plângă.*) Plângi? E bine că plângi. Meriți. Hai, cară-te! (*Secretara se îndreaptă spre ușă cu fața în pumni. Când să iasă, Guzgănici o apucă de mână și o trage spre el, zâmbindu-i cu blândețe.*) Hai, nu mai plânge! Ți-am făcut o mică critică și, gata, începi să plângi. Ai greșit și o meritali. Vino să te sărut. (*O îmbrățișează și o sărută, îi șterge lacrimile.*) Știi doar că te iubesc și că te-am angajat din dragoste. Sărută-mă. (*Secretara îl sărută și începe să râdă.*)

SECRETARA: Ce rău ești câteodată...

GUZGĂNICI: Superficialo! Totdeauna ai fost așa?

SECRETARA: Nu. Într-o vreme eram profundă.

GUZGĂNICI: Nu, zău?

SECRETARA: Da, acum un an eram profundă rău. Când iubeam, mai ales, eram în stare de orice sacrificiu. Odată l-am iubit pe unul la nebunie. Într-o seară m-a prins nevastă-sa cu el în pat, m-a legat și m-a tuns la piele, cu foarfeca. N-am plâns, am mers așa cheală pe stradă, spre uimirea trecătorilor, care leșinau unul după altul. Nu-mi păsa. Eram profundă și sufeream în mine, în ăsta... cum îi spune?

GUZGĂNICI: În suflet.

SECRETARA: Exact. Pe urmă mi-am dat seama că e mai bine să fii superficială. O femeie profundă nu-i interesează pe bărbați.

GUZGĂNICI: Ești tare nostimă! De când te-am văzut prima oară pe stradă și mi-ai zâmbit, am știut că ești simpatică și mi-am zis: „P-asta o angajez”. Și te-am angajat imediat. Este?

SECRETARA: Este.

GUZGĂNICI: Hai, vino să te sărut. Salariato!

SECRETARA: Vai, în timpul serviciului? (*Guzgănici o ia în brațe și o sărută. Ea dă să se sprijine cu o mână de birou, dar în aceeași clipă sare ca arsă și țipă.*) M-a înțepat ceva! Acolo! (*Guzgănici se uită pe birou și descoperă stupefiat Ariciul.*)

GUZGĂNICI (*către Arici*): Dragul meu, te rog să mă ierți... pe mine și inclusiv pe tovarășa secretară... dar nu înțeleg prin ce împrejurare ai ajuns aici. Era parcă limpede că nu vei părăsi pedestalul pe care ai fost instalat. Ți-am spus doar că părăsind locul stabilit, fără a mă anunța în prealabil, poți da naștere la diferite accidente. Ca de pildă acum, când ai rănit-o grav pe tovarășa secretară, tovarășă cu care tocmai discutam unele probleme de producție privind cooperativa noastră. Te rog să iei de îndată loc pe pedestalul dumitale, pe care îți interzic cu respect să-l mai părăsești. (*Guzgănici îl ia pe Arici de un țep și iese. După plecarea lui iese și Secretara, scâncind. Apoi, Guzgănici se întoarce, urmat de Mama.*)

MAMA: Ce-i, dragă, de ce ești așa de supărat?

GUZGĂNICI: Nimic, mamă scumpă, probleme de producție.

MAMA: Doamne, mult suflet mai pui și tu în toate. Numai de-ar vedea ai de sus. (*Privește în sus și-și face cruce.*)

GUZGĂNICI: În ce problemă ai venit, mamă?

MAMA (*subtilă*): Uite, mă gândeam adineori că a venit toamna și eu încă n-am pus gogoșarii, n-am făcut bulion... (*Direct.*) Ce dracu' faci cu primele alea, le lași acolo să putrezească?

GUZGĂNICI: Da, e adevărat, uitasem.

MAMA: Uite, așteaptă și Costică, și Marinică, și Ionel, și...

GUZGĂNICI: Bine, cheamă-i încoace.

MAMA (*deschide ușa*): Poftiți, poftiți! (*Către Secretară.*) Să nu ne deranjeze nimeni, drăguțo, suntem în ședință. (*Intră Unchiul din partea mamei, Unchiul din partea tatei și cei trei nepoți. Toți iau loc la masa de ședințe.*)

GUZGĂNICI (*scoțând pe birou un dosar*): Așadar, dragii mei, a sosit clipa plăcută pentru noi toți, când trebuie să răsplătim pentru merite deosebite pe cei mai harnici și mai destoinici. Cu alte cuvinte, ce mai tura-vura, să dăm niște prime. Cred că sunt în asentimentul dumneavoastră spunând că prima primă se cuvine să o acordăm în unanimitatea inimii și sufletelor noastre celei mai harnice, celei mai cinstite și mai distinse salariate a... (*Asistența aplaudă. Mama se ridică și face, emoționată, o plecăciune.*) Să o trecem deci pe dânsa pe listă cu suma de două sute de lei.

MAMA (*cu reproș*): Fie și două sute de lei. Să vedem însă la iarnă, când o să vii la mine să ceri castraveci din ăia mici cât degetul...

GUZGĂNICI: Fie patru sute de lei atunci...

MAMA: Și o să-mi ceri și varză acră, și varză roșie, și conopidă...

GUZGĂNICI: Propun atunci ca, pentru merite deosebite, s-o trecem pe dânsa cu cinci sute de lei. A doua propunere ești dumneata, unchiule...

UNCHIUL DIN PARTEA MAMEI: Eu n-aș avea nimic împotrivă, dacă nu l-ați scăpa din vedere și pe un băiat pe care l-am luat la magazie ca ajutor, un nepoțel de-al meu de la Găești.

GUZGĂNICI (*ezitând*): Mă gândesc numai la faptul că e angajat doar de două săptămâni și că mi s-a sesizat că băiatul lipsește adesea, iar când vine, vine și cu damigeana de molan la subțioară. Dar dacă dumneata socotești că are perspective, să-l încurajăm pe băiat cu o sută de lei. Atunci, tovarăși, ca să scurtăm ședința și

să fim operativi, propun să-i trecem pe listă pe toți de față. Cine este „pentru”?

(Toți cei de față votează „pentru”. Guzgănici ia stiloul ca să semneze lista. În clipa aceea intră Secretara cu o figură alarmată.)

SECRETARA: Regret că vă deranjez, dar a dispărut Ariciul.

O clipă n-am fost atentă și...

GUZGĂNICI: Dumnezeu, într-o bună zi o să mă obligi să te sancționez exemplar! Ești o superficială cum rar mi-a fost dat să întâlnesc. Unde a putut să dispară?

SECRETARA: Nu știu.

GUZGĂNICI: Va trebui să-l căutăm de urgență. *(În clipa aceea Guzgănici constată uluit că Ariciul se află printre ei. În capătul celălalt al mesei de ședințe. Guzgănici se încruntă, scrâșnește, vrea să arunce cu tamponul în el, dar își revine și începe să zâmbască dulce.)* Tovarăși, noi ne făceam probleme, îngrijorându-ne sincer, și când colo, dragul nostru Arici e aici, printre noi. Harnic și devotat ca totdeauna, el a ținut ca și de astă-dată, când se discută probleme însemnate de muncă privind cooperativa noastră producătoare de dopuri perfecte, să fie alături de noi. Cred că sunt în asentimentul dumneavoastră dacă propun ca tovarășul nostru Arici, deși nou în muncă, să fie trecut pe listă cu o primă excepțională de o mie de lei.

MAMA: Merită, draguțul de el.

UNCHIUL DIN PARTEA MAMEI: De acord. *(Toți ceilalți votează „pentru”).*

GUZGĂNICI: Mă gândesc nu numai la activitatea sa eminentă, dar și la faptul că poate are unele greutăți familiale și personale. *(Asistența aplaudă.)* Și, cu aceasta, declar ședința închisă. *(Ceilalți ies, rămâne doar Guzgănici cu Ariciul. Guzgănici se uită într-o parte și-n alta să vadă dacă nu-l observă cineva, apoi îi trage*

câteva șuturi cu piciorul, aruncându-l pe ușă afară. Se îndreaptă apoi spre birou, înjurând printre dinți. În clipa aceea sună telefonul. Guzgănici ridică receptorul.) Alo, da. Da, responsabilul unității nr. 2 a Cooperativei „Dopul perfect”, bulevardul Buna Înțelegere nr. 111, cont B.R.P.R... Cine? Tovarășul inspector? Vă salut, tovarășu' inspector. Fericire și sănătate personală! Da, treburile merg bine. Mai ales în urma vizitei dumneavoastră. Țin să menționez că am procurat chiar a doua zi un arici, că acest arici se află acum în mijlocul nostru, că s-a acomodat bine și muncește ca orice salariat. Suntem foarte mulțumiți de dânsul... Ați... ați vrea să vorbiți cu el personal? Da... da... un moment! *(Sună și intră Secretara.)* Adu Ariciul! Repede!

SECRETARA (*furioasă*): Să-l ia dracu'! Iar a plecat. A plecat pur și simplu. Am vrut să-l opresc, dar m-a înțepat înfiorător. *(Își suge un deget rănit.)* Într-o zi îi înfig o andrea în ceafă!

(Iese supărată.)

GUZGĂNICI (*la telefon*): Tovarășu' inspector, momentan Ariciul nu e în birou. Probabil e prin incintă. Când vine, să vă dea un telefon, da? Bun, vă salut. Fericire și sănătate personală! Spor la muncă! *(Închide receptorul. Apoi singur.)* Vasăzică, stimatul nostru își face de cap. Buun. *(Formează nervos un număr de telefon.)* Alo! Băieți, veniți toți trei repede până la mine. *(Peste câteva clipe dau buzna pe ușă cei trei nepoți.)* Am nevoie de ajutorul vostru. Javra de Arici a dispărut și mi-e teamă să nu ne facă vreo figură. Căutați-l de urgență și veniți să raportați.

(Cei trei pleacă, se aud niște tropote zgomotoase și, peste câteva clipe, se întorc toți trei, gâfâind.)

NEPOTUL I: Am aflat. E într-o ședință.

GUZGĂNICI (*uluit*): Într-o ședință! Ce fel de ședință și cine mai e acolo?

NEPOTUL III: Nu l-am văzut decât pe ăla...

GUZGĂNICI: Pe care?

NEPOTUL III: Care scrie articole la presă.

GUZGĂNICI: Aha, stimatul nostru corespondent voluntar!

De fapt, așa-mi trebuie! În loc să-l dau arară imediat cum l-am prins că scrie articole la presă, eu l-am ținut în brațe. Așa-mi trebuie! (*Către nepoți.*) Dragii mei nepoți, faceți pe dracu-n zece, urcați-vă pe ziduri, ascultați pe la uși și pe la ferestre și să-mi aflați ce anume se vorbește acolo! (*Cei trei dispar.*) Nu m-aș mira dacă ar pune la cale o acțiune împotriva mea. Pur și simplu am să-l dau pe mâna Miliției. (*Formează un număr de telefon.*) Alo, Miliția! Noroc, tovarăși! La telefon tovarășul Guzgănici, responsabilul unității nr. 2 a Cooperativei „Dopul perfect”. Bulevardul Buna Înțelegere nr. 111, cont B.R.P.R. 510.070. Tovarăși, în instituția noastră există... (*În clipa aceea rămâne pe gânduri și se răzgândește.*) Adică, cu alte cuvinte, voiam să vă întreb următorul lucru: mie mi se apropie expirarea buletinului. Ce acte trebuie să-mi pregătesc?... Aha... da... Mulțumesc, mulțumesc. Spor la muncă... (*Închide telefonul.*) Cred că nu era, totuși, bine să amestecăm aici și Miliția. Avem noi resurse ca să învingem singuri. (*Intră nepoții, radioși.*)

NEPOTUL I: Am aflat.

NEPOTUL II: O aiureală.

NEPOTUL III: Au făcut o gazetă de perete.

GUZGĂNICI (*uimit*): O gazetă de perete?!

NEPOTUL I: Ariciul conducea ședința...

NEPOTUL II: Iar Corespondentul voluntar era lângă el.

NEPOTUL III: Pe urmă au pus Ariciul la gazeta de perete.

GUZGĂNICI (*indignat*): Ariciul!? Bine, dar cum e posibil?!

(Pleacă cu pumnii strânși, trântind ușa cu zgomot. Luminile se sting. În timp ce se schimbă decorurile sau se rotește scena, se aud pașii grei, amenințători, ai lui Guzgănici, care se îndreaptă spre locul unde se află gazeta de perete. Când se aprind luminile, scena reprezintă un hol oarecare, în care există un panou de onoare, diferite anunțuri, afișe și noua gazetă de perete. Un grup de salariați privesc gazeta, discută, râd. Pe frontispiciul gazetei se află așezat Ariciul. Într-un colț al holului, cu o mână la inimă și cu alta rezemată de un perete, stă Mama, vizibil zdrobită moralmente. Guzgănici intră hotărât și energic, dar, când o vede pe Mama îndurerată, se repede spre ea alarmat.)

GUZGĂNICI: Mamă! Draga mea! Te rog să-ți revii. Știi ce prost stai cu inima. Vrei, doamne ferește, să mă lași singur pe lume?

MAMA *(se ridică demnă și-și șterge lacrimile)*: Privește infamia aia! Mi-au făcut o caricatură. *(Abia ținându-și plânsul.)* Și sub ea au scris un vers din marele poet: „O, mamă, dulce mamă...” *(Începe să plângă în hohote.)*

GUZGĂNICI *(smulgându-și părul din cap)*: Ah, mârșăvia omenească este fără de capăt! Au îndrăznit să se lege până și de o mamă, care este cel mai sfânt lucru de pe pământ. Nu-i nimic, mamă, meritele tale fată de cooperativa noastră sunt cunoscute. Fii demnă și nu pune la inimă. Lasă-mă pe mine să te apăr.

MAMA *(redevenind, demnă și strigând tare, ca s-o audă și ceilalți)*: Nu pentru mine sufăr, ci pentru cooperativa asta, de care mi-am legat bătrânețile. *(Face un gest de renunțare și pleacă. Guzgănici se îndreaptă spre grupul de salariați.)*

GUZGĂNICI: Ce se întâmplă aici? Pentru ce ați părăsit procesul de producție?

CONTROLORUL DE CALITATE *(cu un avânt aproape naiv)*: A apărut, în sfârșit, gazeta de perete, tovarășe

Guzgănici.

GUZGĂNICI (*vexat de atitudinea acestuia*): Da, văd că a apărut. Vă întreb însă cu a cui aprobare ați folosit în acest scop Ariciul? Oare nu mai cunoașteți ce prevede regulamentul de ordine interioară?

CORESPONDENTUL VOLUNTAR: Nu trebuie să vă alarmați, Ariciul a venit singur la noi și împreună am ajuns la ideea să scoatem o gazetă de perete, la care oamenii să-și spună diferite păreri.

GUZGĂNICI: Tovarășe, pe dumneata te cunosc bine și știu cât de mult îți place să încalci regulamentul de ordine interioară. De ce n-ai venit dumneata să-mi ceri mie aprobarea mai înainte? Cu ce drept ai cocoțat dumneata Ariciul acolo, ca pe un obiect oarecare?

CORESPONDENTUL VOLUNTAR (*agresiv*): Tovarășe Guzgănici, dumneata ai mai încercat să...

GUZGĂNICI (*sever*): Dumneata să nu vorbești, pentru că nu e prima oară când vulgarizezi critica! (*Devine mai blând.*) Știi, uneori spui așa niște vorbe pe care apoi sunt sigur că le regreti. Hai să mergem să ne vedem fiecare de treburile. Eu am vrut doar să vă atrag atenția că nu trebuie folosit Ariciul nostru, al tuturor, în asemenea scopuri mărunte. Așa că... (*Încearcă să ia Ariciul, dar își trage repede mina, speriat; cei de față râd.*) Nu râdeți, că nu e nimic de râs. Tovarășul inspector de la Centrală a dat dispoziție să... (*Sare iar ca ars, înțepat de Arici; oamenii râd; Guzgănici se enervează.*) Tovarăși, vă repet că regulamentul de ordine interioară interzice ca Ariciul să stea aici! Eu răspund de viața lui și nu pot să-l las expus la întâmplare. (*Hotărât, își înfășoară mâna într-o batistă și se repede spre Arici să-l înșface, dar și de data asta este înțepat. Guzgănici se îndreaptă spre ieșirea din dreapta, nervos.*) Bine! Voi o să dați socoteală!

(*Iese. Oamenii râd, apoi pleacă, vorbind, pe ușa din*

stânga. Câteva clipe scena rămâne goală. Guzgănici, travestit în femeie de serviciu, intră pe furiș, uitându-se în dreapta și-n stânga. Într-o mână are o mătură, iar în alta o găleată. Se apropie tiptil de gazeta de perete, îl pocnește pe Arici cu mătura, doborându-l, apoi îl aruncă în găleată și dispare pe o ușă laterală. Luminile se sting. Se aud pașii lui Guzgănici, de astă-dată puțin târșâiți, nesiguri. Când se aprinde lumina, Guzgănici intră pe ușa biroului său. Pune mâna pe telefon, formează un număr, apoi începe să strige.)

GUZGĂNICI: Alo, tovarășul șef al pazei? Dumneata ce păzești, cu ce te ocupi în timpul serviciului? Lasă, lasă, cunosc eu poveștile astea. Dumneata știi că o mână criminală ne-a răpit Ariciul? Nu știi? De ce nu știi? Dă alarma și pune să fie căutat de urgentă Ariciul! Percheziționează toți salariații, dezbrăcându-i până la piele. Da, inclusiv femeile și inclusiv fetele. Între timp, dai un telefon și la Miliție... (Se răzgândește.) Adică nu, nu mai anunța Miliția. Caută dumneata cât cauți și pe urmă o lași baltă. Și nu mai percheziționa nici femeile, nici fetele. Controlează vreo doi-trei bărbați, așa, ca să se cheme, și pe urmă încheie un proces-verbal precum că a dispărut fără urme. Așa, băiatule, fii harnic! Spor la muncă! (*O bătaie ușoară în ușă. Apoi intră Mama, Unchiul din partea mamei, Unchiul din partea tatei și cei trei nepoți.*)

MAMA: Dragul meu, nu înțeleg ce se mai întâmplă aici la noi. De când ai adus scârba asta de Arici — că altfel nu pot să-i zic — a intrat zâzania în toți.

GUZGĂNICI (*calm*): Liniștește-te, mamă. Mă știi doar că nu-mi pierd niciodată firea și că mă descurc. (*În șoptă.*) Ariciul a fost lichidat.

TOȚI: Cum?

GUZGĂNICI (*confidențial*): L-am aruncat în canal. (*Toți râd de se prăpădesc.*)

UNCHIUL DIN PARTEA MAMEI: Hai, c-ai fost tare aici! Mi-ai plăcut de tot!

UNCHIUL DIN PARTEA TATEI: Frumoasă imaginație ai avut. (*Îl sărută.*) Tu scriitor trebuia să te faci.

GUZGĂNICI (emoționat, îl strânge în brațe pe toți): Îmi pare bine că ați venit. La necaz și bucurie, numai pe voi mă pot bizui.

(Își șterge o lacrimă. Observându-i emoționantul gest, încep și ceilalți să plângă, îl îmbrățișează.)

UNCHIUL DIN PARTEA MAMEI (*revenindu-și*): Ei, bine că s-a terminat. Un băiat atât de capabil ca tine nu putea să suporte mult timp în jurul lui o asemenea jigodie țepoasă.

(În clipa aceea se aude un ciocănit timid în ușă.)

GUZGĂNICI: Cine-i?

(Ușa se deschide încet, cu precauție, apoi apar două capete cu caschete de paznic pe ele.)

PAZNICUL I: Se poate? Nu vă deranjăm?

GUZGĂNICI (*vădit deranjat*): Poftiți. Care-i problema?

PAZNICUL I (*uitându-se către Paznicul II, ca să-și facă cură*): Ne-a trimis la dumneavoastră tovarășul nostru șef al pazei.

GUZGĂNICI: În ce problemă?

PAZNICUL II (*uitându-se către Paznicul I, ca să-și facă cură*): De fapt, nu e nici o problemă. Vrem numai să vă întrebăm dacă e adevărat că ați dat dumneavoastră dispoziție să fie căutat un arici.

GUZGĂNICI: E adevărat.

PAZNICUL I (*uitându-se către Paznicul II, cu înțelegere*): Atunci, înseamnă că n-a glumit cu noi. (*Către*

Guzgănici.) Că nouă tot nu ne venea să credem. Ce nevoie să aibă tovarășul Guzgănici de un arici? Dar văd că...

GUZGĂNICI (*cam enervat*): Totuși, nu înțeleg care-i problema. Ce vrei?

PAZNICUL II: Noi nu vrem nimic. Am vrut doar...

GUZGĂNICI (*plictisit*); Atunci la revedere și spor la muncă.

(Cei doi dau să plece, dar se întorc.)

PAZNICUL I: Și cu Ariciul cum rămâne?

GUZGĂNICI: Duceți-vă și căutați-l. Căutați-l zi și noapte, până amețiți.

PAZNICUL II: Păi, ce să-l mai căutăm, că-l găsim. (*Guzgănici tresare, îngrozit. Paznicul II scoate Ariciul de sub haină și-l arată.*) Tocmai treceam prin curte cu colegul meu de serviciu, când auzim de undeva, de sub pământ, un chițcăit. Eu, cum sunt milos, zic: aici trebuie să fie o vietate ajunsă la necaz. Ridic capacul de la canal, bag mâna și scot un arici aproape mort. Îi dau imediat primul ajutor conform instrucțiunilor Crucii Roșii — respirație artificială, două palme peste bot — și-și revine. Zic atunci către coleg: i-l duc băiatului meu, că tot mă bate el la cap că le-a dispărut ariciul de la colțul viu al școlii. Când să plec, mă vede tovarășul șef al păzei și-mi zice să-l aduc la dumneavoastră.

GUZGĂNICI (*solemn*): Tovarăși paznici, vă felicit. Ați săvârșit o minunată faptă de vitejie. Acest Arici a dispărut în condiții misterioase, în urma unei acțiuni criminale. Voi, prin fapta voastră fără seamăn, ați readus în mijlocul nostru o ființă care — cred că sunt în asentimentul celor aici prezenți — ne este tuturor deosebit de utilă și dragă. În concluzie, am să vă dau câte o primă. (*Către Mama.*) Ne-a mai rămas ceva din fondul pentru ocrotirea mamei și copilului? (Mama dă din cap că nu.) Cum am zis, pentru fapta voastră

meritați cu prisosință câte o primă. Uite, luați cinci lei ca să beți și voi o țuică.

PAZNICUL I (*uitându-se lung la bani, fără să-i ia*): Lăsați, nu vă deranjați. Bani avem și noi, că doar suntem salariați.

GUZGĂNICI: Bine. Atunci încă o dată vă felicit din inimă pentru fapta voastră și... (*Le face semn să iasă.*) Spor la muncă!

(Cei doi paznici ies. Guzgănici rămâne cu Ariciul în mână. Toți se uită spre el cu priviri vineții.)

UNCHIUL DIN PARTEA MAMEI: Ce idioți!

GUZGĂNICI (*gânditor*): Într-adevăr. (*Oftează.*) Unchiule, când ieși, pune dumneata această ființă atât de dragă, care cred că-mi va mânca sufletul, pe pedestalul din hol.

(Ceilalți ies. Guzgănici rămâne singur. Deodată, printr-un salt acrobatic și surprinzător, pe una din ferestre sare Tolfini, un individ înalt și suplu, îmbrăcat în costum de dresor de circ, cu o cravașă în mână și cu diferite instrumente de scalpat, la centură. Guzgănici tresare speriat. Peste o clipă, pe cealaltă fereastră, sare Rafistolina, de asemenea în costum de dresoare.)

TOLFINI (*volubil și impertinent*): Am onoarea să salut pe responsabilul celor mai perfecte dopuri din sud-estul Europei!

GUZGĂNICI (*uluit*): Mă rog... cu cine am de-a face?

TOLFINI (*la fel de volubil*): Este exclus să nu fi auzit de numele meu. Vă rog să-mi permiteți. (*Îi întinde mâna.*) Tolfini, dresor principal și achizitor special de animale sălbatice al celebrului circ de renume mondial...

RAFISTOLINA: „Arena cu groază”!

TOLFINI: Pentru prima și ultima oară în turneu în

localitatea dumneavoastră.

GUZGĂNICI: Dacă nu sunt prea indiscret, de unde vine
cercul dumneavoastră?

RAFISTOLINA: Din străinătate. A fost în turneu în Africa,
unde a dat spectacole în mijlocul junglei. Spectacole
unice și fenomenale. Leii, tigrii și panterele noastre
dansau pe sârmă, în fața colegilor lor aflați încă în
sălbăticie. Presa mondială a descris totul pe larg. Apoi
am plecat la Polul Sud, am dat spectacole pe scene de
gheață la minus șaptezeci de grade, am dresat pinguini
în proporție de masă, prin telepatie, și urși albi, care
dansau twist cu focile.

GUZGĂNICI (*ului*): Foarte interesant. Vă rog să luați loc și
să mă informați despre scopurile vizitei
dumneavoastră.

*(Rafistolina se așază aproape de el, provocator. Tolfini
rămâne în picioare, pentru a-și continua demonstrația.)*

TOLFINI: Dragă tovarășe Guzgănici. Cercul nostru este, ca
să zic așa, cu toată modestia, unic în lume. Unic,
pentru că numai la noi se face dresură de animale mici,
încă nesupuse de către om: muște, purici...

RAFISTOLINA: ...arici... vrăbii...

TOLFINI: ...guzgani, ploșnițe...

RAFISTOLINA: ...țânțari, broaște...

TOLFINI: ...și altele. Sistemul nostru de dresură este
uimitor de simplu și original. El se bazează pe o știință
aflată într-o fază incipientă. Este vorba de
telebioscalpiologie.

GUZGĂNICI: Într-adevăr, trebuie să fie o știință nouă,
pentru că altfel aş fi luat cunoștință de ea cu siguranță.
Continuați.

TOLFINI: Dragul meu Guzgănici, cum spuneam, la baza
sistemului nostru de lucru stă telebioscalpiologia.
Animalele de care ne ocupăm noi în mod deosebit sunt

aricii și guzganii. Eminentul savant Vespasian Blându — conducătorul științific al cercului nostru, specialist în aricicultură și guzgăneală — a ajuns la concluzia, după îndelungi cercetări, că poate prezenta lumii întregi un număr uluitor de magie și senzație, înfrățind aricii cu guzganii.

GUZGĂNICI (*care între timp începe să se simtă bine lângă Rafistolina*): Vă rog să-mi explicați cu toate amănuntele. Nu mă grăbesc.

TOLFINI: Cum spuneam, maestrul Vespasian Blându a făcut o descoperire senzațională într-un document aparent neînsemnat. Este vorba de o carte de citire pentru clasa a III-a primară, apărută pe vremuri, în care exista o fabulă. Rafistolina, recită-i-o domnului.

RAFISTOLINA: Am uitat cum începe.

TOLFINI: „Într-o iarnă firoasă...”

RAFISTOLINA: „Groaznică și viforoasă

Zice lumea c-ar fi fost

Un arici fără-adăpost.

Nu avea o altă casă

Decât blana lui țepoasă.

Zgribulit și nemâncat

Tremura ca apucat.

Într-o zi pe când mergea

Prin zăpadă și plângea...”

(*Către Tolfini.*) Am uitat.

TOLFINI (*către Rafistolina*): Idioato! (*Către Guzgănici.*) În continuare se explica faptul că ariciul cere adăpost unui guzgan, acesta îl primește ospitalier și omenos în vizuina lui, pentru ca apoi ariciul să înceapă să-l înțepe sistematic pe guzgan, să-i facă viața imposibilă și să-l scoată, în cele din urmă, afară din propria lui vizuină. Deși tristă, întâmplarea n-ar avea de ce să ne îngrijoreze, dacă asemenea lucruri nu s-ar petrece și în viață. Dar se petrec.

GUZGĂNICI (oftând): Într-adevăr.

TOLFINI: Maestrul Vespasian Blându a pus la baza cercetărilor sale porunca creștinească... (Confidențial.) Sper că nu sunteți ateu?

GUZGĂNICI: Nu, fost ortodox.

TOLFINI: Cum spuneam, el a luat ca bază porunca creștinească, general-umană, care spune că omul trebuie să se aibă bine cu aproapele său, să se poarte cu el ca un frate, să se apropie de el cu plăcere. El vedea — pentru că este și un mare vizionar — o lume în care toți oamenii să fie îmbrăcați numai în catifea moale și fină, ca haina aceasta a colegei mele. Vă rog s-o pipăiți. (*Ceea ce Guzgănici face cu mare plăcere.*) Cum spuneam, eminentul nostru maestru Vespasian s-a întrebat: de ce nu s-ar înfrăți pentru totdeauna aricii cu guzganii, ca să trăiască în bună înțelegere?

GUZGĂNICI (*meditând*): Într-adevăr, de ce?

TOLFINI: Din păcate, pe lume există încă foarte mulți arici. E o realitate crudă, dar obiectivă. Maestrul Vespasian și noi, colaboratorii săi apropiați, am hotărât să facem o experiență prin care să demonstrăm oamenilor că e mai bine să se comporte ca niște guzgani, decât ca niște arici. Adică să nu mai fie țepoși, ci moi, molcuți, lănoși, plăcuți la pipăit, catifelăți! Noi vrem, cu alte cuvinte, să transformăm toți aricii în guzgani.

GUZGĂNICI (*încântat*): Faceți un lucru de o importantă filozofică capitală pentru omenire.

TOLFINI: La noi, tovarășe dragă, aricii sunt supuși unor tratamente foarte interesante.

RAFISTOLINA: Pe unii îi radem la piele cu briciul...

TOLFINI: Pe alții îi obligăm să-și resoarbă țepii în propria lor piele. Altora li se pun dopuri de plută în vârful țepilor. Din păcate, dopurile sunt de calitate foarte slabă, se sfărâmă, țepii aricilor le perforează foarte ușor.

GUZGĂNICI (*tușind jenat*): În această privință, într-adevăr,

mai sunt unele lipsuri.

TOLFINI: Asta am bănuît și noi. Cele mai bune rezultate le-am obținut cu aricii rași la piele sau cu blana întoarsă pe dos. (*Către Rafistolina.*) Colega, arată-i, te rog, câteva mostre.

RAFISTOLINA (*scoate din buzunar doi arici — unul ras și altul cu blana întoarsă pe dos. Către Guzgănici, amabilă*): Pipăiți-i fără teamă.

(*Guzgănici îi studiază cu cea mai mare atenție, după care Rafistolina îi pune la loc.*)

TOLFINI: Și ca să nu mai lungim vorba, dragă tovarășe responsabil al dopurilor perfecte, noi am fost informați că în cooperativa dumneavoastră există un arici care vă face probleme.

GUZGĂNICI (*oftează*): Și încă ce probleme, dragă tovarășe Tolfini. Nu știu dacă cunoașteți profilul unității noastre. Ea produce dopuri perfecte și are, ca să zic așa, un caracter democratic și progresist. Din acest caracter a derivat și necesitatea de a avea un arici. De fapt, asta nu a fost obligatoriu, nu ne-a cerut nimeni, eu personal am luat această inițiativă. Nu mă cunoașteți îndeaproape: eu sunt în general un om energic, cu temperament viguros.

RAFISTOLINA (*curtenitoare*): Se vede.

GUZGĂNICI: Uneori, pe cei care au lipsuri, îi iau puțin cam forte. Din această pricină, unii se sfiau să mă critice. Ce mi-am zis atunci? Hai să ne procurăm un arici, care să-i stimuleze. Din păcate, dragă tovarășe Tolfini și dragă tovarășă Rafistolina, acest Arici pe care l-am cumpărat cu bani grei din fondul pentru ocrotirea mamei și copilului, are atitudini cu totul nepermise. Încalcă regulamentul de ordine interioară și-mi face numai zile fripte

TOLFINI: Cunoaștem toate acestea și de aceea am venit.

Dați-l pe mâna noastră! O să vi-l dresăm în așa fel, încât o să se facă un arici foarte cumsecade. Îl văduvim noi de toți țepii și vi-l transformăm într-un guzgan pașnic și cumsecade.

GUZGĂNICI: Ar fi minunat. (*Sună și vine Secretara.*) Adu, te rog, Ariciul. (*Către Tolfini.*) V-aș rămâne veșnic recunoscător.

TOLFINI: Desigur, recunoștința dumneavoastră ar fi fost foarte măgulitoare pentru noi, dar trebuie să vă anunțăm totuși că operațiunea despre care vorbeam vă costă modesta sumă de două mii de lei.

RAFISTOLINA (*îngăduitoare*): O mie nouă sute.

GUZGĂNICI: Nu cumva e o sumă prea exagerată?

TOLFINI: Chiar dumneavoastră recunoașteți adineori că e un arici foarte dificil. (*Intră Secretara, aducând Ariciul. Tolfini încearcă să-l ia, dar se înțeapă și-l aruncă jos.*) Poftim, din prima clipă m-a și înțepat. Trebuie să înțelegeți că munca noastră este plină de riscuri.

GUZGĂNICI (*către Secretară*): Fă, te rog forme pentru suma de o mie nouă sute de lei pe numele tovarășului Tolfini. Din fondul pentru ocrotirea mamei și copilului. (*Către Tolfini.*) Atunci, dragii mei, pe când voi putea să intru în posesia Ariciului dresat?

TOLFINI: Chiar mâine.

GUZGĂNICI: Excelent. Mergeți cu dânsa să încasați banii. (*Tolfini și Rafistolina ies cu Secretara, Guzgănici răsuflă ușurat.*) Slavă Domnului, dresorii ăștia sunt o adevărată mană cerească. Dacă i-ar rade țepii, ar fi excelent. I-aș raporta tovarășului inspector că a năpărlit din cauza bătrâneții, așa cum se întâmplă tuturor animalelor sălbatice sau domestice.

(*Intră Tolfini și Rafistolina, numărând banii.*)

TOLFINI: Cu bine, prietene.

(Sare pe aceeași fereastră pe care a intrat.)

RAFISTOLINA (*trimițându-i un sărut pe vârful degetelor*):
Pa, simpaticule!

(Sare pe aceeași fereastră pe care a intrat.)

GUZGĂNICI (*după ce le face semn cu mâna la fereastră*):
Strașnică afacere! (*Îngrijorat.*) Ar fi fost totuși bine să fi
făcut un contract scris cu ei... Și nici adresa nu le-am
luat-o. (*În clipa aceea se aude o bubuitură de tun*
asurzitoare. Guzgănici aleargă la fereastră și strigă.) Ce
s-a-ntâmpnat acolo?

(Nu-i răspunde nimeni. Se aude gălăgie și agitație, pași
care aleargă. Peste câteva clipe, dă năvală înăuntru
Portarul, trăgând tunul după el.)

PORTARUL (*gâfâind*): Tovarășe Guzgănici, permiteți-mi să
raportez: la poarta numărul doi s-a petrecut un
eveniment.

GUZGĂNICI: Spune repede!

PORTARUL: Un individ și o individă în haine de piele au
încercat să iasă pe poartă cu Ariciul.

GUZGĂNICI: Și?

PORTARUL: Am strigat: „Stai!” și am tras.

GUZGĂNICI (*îngrozit*): Și?

PORTARUL (*dezamăgit*): S-au aruncat pe burtă și-au
scăpat cu viață. Individa aia a avut chiar curajul să mă
insulte. Mi-a zis: „Pa, idiotule! Rafistolina mă cheamă!”

GUZGĂNICI: Și? Spune mai departe.

PORTARUL: Și s-au dus. I-am scăpat.

GUZGĂNICI (*se ia cu mâinile de cap*): Nenorocitele,
cetățenii aceia erau clienții mei, de ce-ai tras?

PORTARUL: Eu n-am știut nimic, n-am fost anunțat în
prealabil.

GUZGĂNICI (*cu speranță*): Nu cumva ai omorât Ariciul?

PORTARUL: Nu se există! Am avut eu grijă să reglez tirul cum trebuie. Ariciul a scăpat nevătămat. (*Vâă o mână pe țeava tunului și scoate Ariciul.*) Uitați, e curat ca lacrima.

GUZGĂNICI (*luându-se cu mâinile de cap*): Bravo! Bravo! Bravo și... ieși afară!

(*Portarul iese pe ușă contrariat. Guzgănici rămâne cu Ariciul, pe care-l privește meditativ, cu o mână la falcă.*)

CORTINA

TABLOUL 4

Biroul lui Guzgănici. La ridicarea cortinei, acesta intră furios, urmat de Unchiul din partea mamei și de cei trei nepoți. Vorbesc toți deodată, agitați.

GUZGĂNICI: Nu înțeleg nimic. Vorbiți pe rând.

UNCHIUL DIN PARTEA MAMEI: Aveai cunoștință de faptul că în curte se află o grămadă mare de dopuri sfărâmate, refuzate de către clienți, grămadă care crește din lună în lună?

GUZGĂNICI: Da, și pe care v-am spus s-o acoperiți cu pământ, transformând-o într-un rond de flori.

UNCHIUL DIN PARTEA MAMEI: Așa am și făcut. Am acoperit dopurile cu pământ și am răsadit peste ele panseluțe. Dar azi dimineață ne-am trezit că pământul a fost răscolit, florile aruncate și dopurile lăsate la vedere.

GUZGĂNICI (*luându-se cu mâinile de cap*): Doamne, Dumnezeu!

NEPOTUL I: Dar asta nu-i nimic.

NEPOTUL II: Pentru că a venit pe la noi un fotoreporter...

NEPOTUL III: Care le-a fotografiat...

GUZGĂNICI (*urlând*): Dar cine a dat pământul și florile la o parte?

NEPOTUL I (*timid*): Ariciul...

GUZGĂNICI (*perplex, rămâne pe gânduri*): Asta e cu totul nemaipomenit și intolerabil! Personal, am sperat că micile incidente și neplăceri provocate de acest individ cu înfățișare de arici nu au un caracter premeditat. Din această clipă însă îmi dau seama cu luciditate că vrea

să mă distrugă. Conștiința mă obligă să nu las lucrurile să continue în felul acesta. Doresc să rămân singur. (*Cealalți pleacă. Guzgănici formează un număr de telefon.*) Alo! Duduiță, spune-mi te rog dacă circuitul „Arena cu groază” mai este în localitate. Poftim? A plecat? Mulțumesc. (*Închide telefonul. Singur.*) Bravo, tovarășe Tolfini, bravo tovarășă Rafistolina! Mi-ați luat bănișorii, v-ați cărat, iar eu am rămas cu Ariciul! (*Se plimbă agitat, răvășit de gânduri.*) Dumnezeu, ce păcate pe capul meu! Asta mă duce la sinucidere. Oare nu mai există pe lume arme cu care să se poată lupta împotriva aricilor? (*Se gândește îndelung, apoi tresare și sună Secretara, care intră peste o clipă.*) Draga mea, așa superficială cum ești, poți să-mi faci rost de o sfoară trainică și de un săpun?

SECRETARA: Ce fel de săpun? De față sau de rufe?

GUZGĂNICI: Indiferent.

SECRETARA (*dă să iasă, dar își aduce aminte*): Dragul meu, te sinucizi?

GUZGĂNICI: Nu e necesar să cunoști prea multe amănunte despre viața mea personală.

SECRETARA (*extaziată*): Ah, ce interesant trebuie să fie când te sinucizi! (*Cu regret.*) Dar pentru asta trebuie să fii un om profund, cu complexe. Or, eu sunt superficială. Abia când împlinesc 21 de ani am de gând să devin profundă. Atunci poate mă sinucid și eu... (*Îi vine o idee.*) Știi ce? N-ai vrea să murim amândoi? (*Romantică.*) Să ne spânzurăm cu aceeași sfoară! (*Din ce în ce mai romantică.*) Și cu același săpun...

GUZGĂNICI (*revoltat*): Hai, du-te. Devii pur și simplu vulgară. Cum o să mă sinucid împreună cu tine? Ce-o să zică lumea despre mine? Du-te! Du-te și adu ce ți-am cerut. (*Secretara iese. Guzgănici aprinde o țigară, ia o coală de hârtie și începe să scrie, vorbind singur.*) În noaptea aceasta neagră, judecându-mă nemilos și sever... (*Secretara intră cu sfoara și săpunul și ascultă*

înmărmurită) ...cuprins de profunde remușcări și având pe conștiință pete de neșters, am hotărât de bună-voie să-mi pun capăt zilelor... (*Dă cu ochii de Secretară.*) Ai adus ce te-am rugat?

SECRETARA: Da.

GUZGĂNICI: Mulțumesc. (*Continuă să scrie, dar fără să citească. După ce termină, pune hârtia într-un plic pe care-l închide și-l sigilează. Apoi ia sfoara și săpunul din mâna Secretarei, se îndreaptă către casa de bani și o deschide.*) Cine întreabă de mine spui că nu știi nimic. (*Intră în casa de bani și trage ușa după el. Secretara privește totul perplexă, dă să plece, dar se răzgândește, se apropie de casa de bani și bate în ușă discret. Guzgănici deschide și întreabă dinăuntru.*) Ce vrei?

SECRETARA: Nici măcar nu mă săruți înainte de a mă părăsi definitiv.

GUZGĂNICI: Bagă capul înăuntru. (*Secretara vâă capul înăuntru și Guzgănici o sărută, apoi închide ușa.*)

SECRETARA (*privind spre ușa care s-a închis, cu gingășie*): Pa, responsabilule!

CORTINA

TABLOUL 5

Un colț de cimitir. Câteva clipe scena e goală. O muzică funebră anunță însă apropierea unui cortegiu, ceea ce se și întâmplă. Un băiat duce pe umăr un catafalc în miniatură. Pe catafalc se află Ariciul, înconjurat de flori. În urma catafalcului merg Guzgănici, gașca lui și două babe bocitoare. Cortegiul face un mic ocol, apoi se oprește în fața unei gropi, lângă care stă un gropar cu frânghiile pregătite pentru coborârea coșciugului. Mama, îndoliată, pare a fi cea mai îndurerată și neconsolată. Guzgănici se urcă pe un podium, privește grav asistența, apoi începe să vorbească.

GUZGĂNICI: Iubiți salariați! Cu adâncă mâhnire în sunet, am durerea de a vă anunța că astă-noapte, aproximativ în jurul orei unu, după o lungă și grea suferință sufletească, scumpul și neprețuitul nostru Arici și-a pus capăt zilelor, decedând. El a fost găsit spânzurat. La locul sinuciderii s-a descoperit această scrisoare, pe care o desfac în fața dumneavoastră. (*Scoate din buzunar o scrisoare pe care o desface.*) Iată ultimele cuvinte ale răposatului: „În noaptea aceasta neagră, judecându-mă nemilos și sever, cuprins de profunde remușcări și având pe conștiință pete de neșters, am hotărât de bună-voie să-mi pun capăt zilelor. Hotărârea aceasta nu este întâmplătoare. Am săvârșit de-a lungul vieții mele fapte care nu puteau rămâne nepedepsite. Cu ani în urmă, am dat afară din propria-i casă un biet guzgan cumsecade. Venind în această unitate cooperatistă producătoare de dopuri și fiind o fire slabă, ușor

influențabilă, m-am lăsat atras de către unele elemente în acțiuni care au dus la încălcarea regulamentului de ordine interioară, aducând astfel prejudicii morale tovarășului Guzgănici, pe care-l stimez și îl apreciez din adâncul sufletului (*Guzgănici își șterge o lacrimă cu mâneca*) și pe care, înainte de a-mi trăi ultima clipă a vieții, îl rog să mă ierte și să-mi poarte o amintire plăcută. Adio!” Semnat propriu: Arici. Iată, deci, dragi salariați, ce întâmplare tragică și ce final îngrozitor. Vărsând lacrima ce se cuvine pe cadavrul său, noi nu putem să nu-i atragem însă atenția decedatului Arici și asupra altor apucături urâte pe care le avea, mai ales apucătura de a se băga acolo unde nu-i fierbea oala. Dar în asemenea momente de tristă încercare nu e bine să cercetăm lipsurile și să ne criticăm. Mult mai folositor este să dăm dovadă că suntem oameni și că ne înțelegem între noi omenește. Acum, s-ar putea ca unii dintre dumneavoastră, având un nivel de cultură generală mai scăzut, să-și închipuie că noi vom rămâne fără un arici. Nu. Nu se va întâmpla așa ceva. Eu propun să-l îngropăm pe scumpul nostru Arici numai cu o parte a trupului, adică să reținem blana, s-o împăiem și s-o așezăm în incintă, pe pedestalul pe care a stat răposatul. În felul acesta, Ariciul va trăi mai departe printre noi, ca un simbol și stimulent eficace. Și cu aceasta, adunarea noastră îndurerată a luat sfârșit. Adio, dragul nostru Arici! (*Guzgănici face un semn către bocitoare și acestea încep să bocească în cor. Peste câteva clipe le face însă semn să se oprească.*) Ajunge! Cântați îngrozitor de fals. Ne-ați luat banii de pomană. (*Către toți cei prezenți, făcându-le semn să plece.*) Gata, mergeți și lăsați-mă singur.

(*Cei prezenți pleacă. Guzgănici rămâne numai cu Groparul, care are un cuțit imens în mână.*)

GROPARUL: Pot să încep?

GUZGĂNICI: Da, și lucrează cât mai rapid. Ce adâncime are groapa?

GROPARUL: Doi metri.

GUZGĂNICI: Cam superficială. Putea să fie mai profundă.

(Groparul caută ceva, năucit, în dreapta și în stânga, se scarpină după ceafă, apoi vine spre Guzgănici, nedumerit.)

GROPARUL: Nu te supăra dumneata, unde e...?

GUZGĂNICI: Ce să fie?

GROPARUL: Animalul ăla care trebuie jupuit și înhumat.

GUZGĂNICI *(uluit, intrând în panică)*: Cum unde e? Nu e pe catafalc? *(Aleargă într-acolo și vede că nu e; se ia cu mâinile de cap.)* Nenorocitul, ce-ai făcut cu Ariciul? Unde e, că te dau pe mâna justiției! Escrocule, furi cadavre! Unde e șeful dumitale, responsabilul groparilor?

GROPARUL *(calm)*: E plecat în concediu.

GUZGĂNICI: În concediu? Nu-i nimic, te reclam când se întoarce. *(Înnebunit.)* Nenorocitul! De ce n-ai păzit cadavrul?

GROPARUL: Păi, dacă a fugit, înseamnă că nu era cadavru...

GUZGĂNICI: Atunci ce era?

GROPARUL: Înseamnă că era viu.

GUZGĂNICI *(uimit de perspicacitatea acestuia)*: Ai dreptate. Dacă a fugit, trebuie să fie pe undeva pe-aproape. Aleargă și caută-l! Dacă-l găsești, ai de la mine un bacșiș gras.

(Groparul fuge să-l caute. Guzgănici caută și el, mergând în patru labe, printre boschete. Peste câteva clipe, Groparul vine cu Ariciul înfășurat în haină.)

GROPARUL (*aruncându-l jos, la picioarele lui*): Poftim, l-am găsit.

GUZGĂNICI (*fericit*): Bravo! Ia cinci lei și du-te și bea o țuică. Lasă că rezolv eu restul. (*Groparul pleacă. Guzgănici se învâртеște în jurul Ariciului, agitat.*) Drăguțul de tine. Faci ce faci și iar încerci să fugi de mine. Fir-ai tu să fii de potaie! Ești mai al dracului decât credeam. De bătut, te-am bătut, de sinucis, te-am sinucis, și, cu toate astea, continui să exiști. Cu mintea ta neevoluată gândești că ai să scapi totuși de mine. Ei, află că n-o să scapi! (*Se apropie de el și încearcă să-l mângâie.*) Ușurel... ușurel... Mânca-l-ar nenea pe el să-l mănânce... (*Deodată sare în sus ca înțepat.*) Ah, formidabil! Genială idee mi-a venit! (*Gânditor.*) Da, în sfârșit, am găsit soluția capitală. (*Solemn, către Arici.*) Iubitul meu dușman de moarte, îți declar în mod oficial că am să te mănânc! Da, ce te uiți așa năuc la mine? Nu-ți vine să crezi? Află că nu glumesc. Am să te mănânc pur și simplu. (*Sadic.*) Da, am să te mănânc! Am să te mănânc. (*Înhață Ariciul, simulează că-l înghite, apoi răsuflă ușurat.*) În sfârșit, slavă fie, Doamne! Sunt salvat. Am scăpat de-o pacoste.

(*Dinspre stânga apar Mama, cei doi unchi și cei trei nepoți.*)

MAMA: Hai, dragă, ce faci, nu vii?

GUZGĂNICI: Sunt gata.

MAMA (*își face cruce*): Dumnezeu să-l ierte și să-i fie țărâna ușoară.

GUZGĂNICI: N-are care țărână să-i fie ușoară, pentru că nu l-am mai îngropat.

UNCHIUL DIN PARTEA MAMEI: Nu cumva a fugit iar?

GUZGĂNICI (*voios*): A fugit, dar l-am prins. L-am prins și pe urmă l-am mâncat.

MAMA (*își face cruce*): Doamne păzește! Cum adică?

GUZGĂNICI: Pur și simplu l-am mâncat. Ca să terminăm odată problema.

(Toți se privesc uimiți și îngrijorați.)

UNCHIUL DIN PARTEA TATEI: Să nu-ți faci rău, dragă. E periculos, mai ales dacă e crud, nepregătit.

MAMA: Nu simți nimic? (Îi pune mâna pe frunte.) N-ai temperatură?

GUZGĂNICI (*îngrijorat deodată*): Parcă... Da... Într-adevăr... Cred că am niște frisoane... (Se gândește puțin.) Simt că se petrece ceva foarte ciudat cu mine... Așa., niște transformări complexe... Parcă n-aș mai fi eu... E ceva din punct de vedere al conștiinței... Pe cuvântul meu!

NEPOTUL I (*înțelept*): Asta e foarte periculos.

NEPOTUL II: Când se transformă conștiința înseamnă că...

NEPOTUL III: ...s-a petrecut o mare transformare.

GUZGĂNICI (*transfigurat, trăind o revelație*): Da, cred că m-am transformat radical. Mă simt alt om! Pe cuvântul meu! (*Toți îl privesc consternați.*) Parcă totul în jurul meu e altfel, culorile pe care le știam s-au schimbat. Privirile mi s-au limpezit... Uite, în clipa asta îmi dau seama perfect de bine că sunteți niște lichele jalnice! Pe cuvântul meu! Matală, mamă, să-ți fie rușine, tragi chiulul toată ziua și umbli cu aranjamente și bârfe... Dânșii, unchii mei, fac niște afaceri foarte urâte... Scot materiale afară pe sub mână... Introduc altele... combinații murdare! Țștia (*arată spre nepoți*), niște dobitoci care iau leafa de pomană, niște lepre și niște escroci mai mici... Da, e ceva formidabil! Îmi dau perfect de bine seama cine sunteți! Chiar azi am să vă zbor afară! Pe unii dintre voi vă dau chiar pe mâna justiției!

MAMA (*îngrozită*): Dragul meu, tu ești bolnav! Ce-i cu tine?

GUZGĂNICI: N-am nimic, mamă, sunt sănătos. Mi s-a trezit conștiința!

(Toți ceilalți se privesc semnificativ.)

MAMA (*către unchi*): E limpede, a mâncat Ariciul și din cauza asta... (*Către Guzgănici.*) Dragul meu, nu vrei să iei un purgativ?

GUZGĂNICI (*hotărât*): Nu, nu iau nimic. Mă simt foarte bine.

UNCHIUL DIN PARTEA MAMEI (*către Mamă*): S-a smintit! Asta e în stare să ne nenorocească pe toți. (*Către Guzgănici, apucându-l energic de piept.*) Ce-i cu tine, trezește-te din nebunie!

GUZGĂNICI (*îl respinge cu indignare*): Ia mina de pe mine, escrocule! Am să dau la iveală toate potlogăriile tale! Nici unul n-o să scăpați!

(Mama, unchiul și nepoții se adună repede într-un colț, discută ceva rapid și iau o hotărâre. Apoi se întorc amenințători spre Guzgănici. Acesta încearcă să fugă, dar urmăritorii îl înconjoară, îl prind de mâini și de picioare și, fulgerător, îl aruncă în groapa pregătită pentru Arici și pun o lespede grea deasupra.)

MAMA (*făcându-și cruce*): Dumnezeu să ne ierte, am făcut un păcat, dar n-aveam încotro. Era bolnav și trebuia să-l sacrificăm.

UNCHIUL DIN PARTEA MAMEI: Să plecăm de-aici cât mai repede!

(Se uită în dreapta și-n stângă prudent, apoi pleacă unul câte unul. În urma lor, Guzgănici urlă din groapă: „Asasinilor! Escrocilor!” Înflorați, asasinii grăbesc pasul.)

CORTINA

TABLOUL 6

Biroul lui Guzgănici. La ridicarea cortinei, în scenă se află un grup numeros de salariați din întreprindere: Corespondentul voluntar — căruia oamenii îi spun acum „tovarășe responsabil” —, Controlorul de calitate, Șeful de echipă și alții. Aceștia discută aprins, aplecați cu toții asupra unei hârtii desfășurate larg pe masă.

RESPONSABILUL (*același cu Corespondentul voluntar, către Controlorul de calitate*): Da, ideea dumitale e foarte bună. Așa să facem! Sunteți de acord?

ȘEFUL DE ECHIPĂ (*preocupat*): Dar dacă am muta și malaxorul ăsta și i-am anexa bazinul de la malaxorul cel vechi, care stă nefolosit?

(Toți se gândesc. Intră Guzgănici; privește în jur năuc, ca venit de pe altă lume, apoi rămâne încremenit într-un coif. Oamenii din jur îi remarcă în treacăt prezența, dar nu-i dau nici o atenție, își văd mai departe de treburi. Guzgănici încearcă să spună ceva, dar Controlorul de calitate îi ia vorba din gură.)

CONTROLORUL DE CALITATE: Într-adevăr, și eu m-am gândit odată să facem așa. Cunosc bazinul și cred că e păcat să nu-l folosim. Am mări producția cu cel puțin zece la sută.

RESPONSABILUL: Asta-i foarte important. (*Se gândește puțin, apoi hotărăște.*) Hai să mergem la fața locului. Hotărâm acolo.

ȘEFUL DE ECHIPA (*către noul responsabil*): Tovarășe

responsabil, eu mai am o idee în legătură cu...

RESPONSABILUL: Să lămurim mai întâi treaba asta și pe urmă discutăm și cealaltă problemă.

(Se ridică și pleacă toți. Guzgănici încearcă să spună ceva, dar aceștia trec pe lângă el și se duc, fără să-l observe. Guzgănici rămâne singur, cuprins de o mare nedumerire. Peste câteva clipe intră Secretara, care deretică pe birou. Văzându-l, tresare.)

SECRETARA: Ia te uită! Ce-i cu dumneata?

GUZGĂNICI (*încă năucit*): Eu...

SECRETARA: Unde ai fost până acum?

GUZGĂNICI: În mormânt...

SECRETARA (*înfiorată*): În mormânt?

GUZGĂNICI: Da... Am fost înmormântat de viu... în chip samavolnic.

SECRETARA (*își face cruce*): Doamne Dumnezeule! Încep să devin mistică. Dar cum ai ajuns în mormânt, iubite?

GUZGĂNICI (*cu aceeași figură de om căzut din lună*): Știi... atunci la cimitir... eu am mâncat Ariciul... pe urmă m-am transformat... iar ei... m-au îngropat...

SECRETARA (*se strâmbă, în semn că nu pricepe nimic, dar e totuși curioasă*): Și?

GUZGĂNICI: La un moment dat am adormit... Pe urmă, când m-am trezit... Ariciul fugise! Așa că iar m-am transformat.

SECRETARA (strâmbându-se nedumerită și neconvinsă): Mda... se poate... Ariciul, într-adevăr, s-a întors înapoi.

GUZGĂNICI: Și ce face?

SECRETARA: Ce să facă? Bine, își vede de treabă. (Amintindu-și.) Știi, a fost și el la ședința aia.

GUZGĂNICI: Care ședință?

SECRETARA: A, nu știi? A fost o ședință tare de tot. P-ăia ai dumatăle... neamurile... i-au făcut oamenii piftie... S-a

spus tot, să știi. Și s-au luat și măsuri. Miliția... chestii... Mai bine că n-ai fost aici... Când s-a propus să fii scos, s-a votat în unanimitate. Acum avem un responsabil mult mai tânăr și mai drăguț... Am și avut cu el o discuție.

GUZGĂNICI: Ce fel de discuție?

SECRETARA: Așa... (*Cu înțeleș.*) Am încercat să fiu puțin superficială.

GUZGĂNICI: Și?

SECRETARA (*dezamăgită*): Nu m-a înțeleș. A zis că de mâine să intru în producție, să învăț o meserie. Încerc și asta. Să vedem ce iese. (*Iese. Pe ușă își vâă capul Inspectorul.*)

INSPECTORUL: Tovarășul responsabil nu-i aici?

SECRETARA (*de afară*): E prin secții.

GUZGĂNICI (*către Inspector, care vrea să plece*): Tovarășe Inspector!

INSPECTORUL (*intră în birou*): Da.

GUZGĂNICI (*intimidat*): Mă mai cunoașteți? Eu sunt...

INSPECTORUL (*sever*): Da, știu cine ești...

GUZGĂNICI: Vorba e... ce fac eu acum?

INSPECTORUL: Ce faci? Muncești!

GUZGĂNICI (*năucit*): Sigur că da... Evident... Aș vrea să vă întreb însă ceva... Eu nu sunt lămurit nici acum prea bine... Odată, când ați fost pe la noi în inspecție, mi-ați spus ceva de un arici... (*Aducându-și cu greu aminte.*) Adică, cum că noi nu avem un arici și că ar fi bine să avem...

INSPECTORUL: Da, și ce-i cu asta?

GUZGĂNICI: Păi de-aia vă întreb și eu. Ce-a fost cu Ariciul ăsta? Pentru că totul... ca să zic așa... de-aici pornește... Ariciul ăsta m-a...

INSPECTORUL (*nedumerit*): Nu știu ce vrei să spui. Te simți rău, ai astenie?

GUZGĂNICI: Da... Mă simt oarecum slăbit fizicește... Știți, cred că din cauza mormântului... Lipsă de aer,

Întuneric...

INSPECTORUL (*privindu-l îngrijorat*): Ar trebui să te îngrijești... (*Plecând.*) Du-te la un doctor și îngrijește-te. Arăți foarte rău și schimbat.

GUZGĂNICI (*singur, buimac*): Da, sigur... Totuși... Nu mi se explică ce e cu Ariciul... Cum vine... De ce, totuși...

(*Secretara intră să caute ceva pe birou și-l privește perplexă. Guzgănici iese mormăind ceva incoerent. Secretara face către spectatori semn că s-a scrântit.*)

CORTINA

EPILOG

O sală de așteptare, mobilată corespunzător. Pe ușa din față scrie cu litere mari: AUTOR DRAMATIC. ZILE PENTRU AUDIENȚE ȘI PRIMIRI: LUNI, MARȚI și MIERCURI — PERSONAJELE POZITIVE. JOI, VINERI și SÂMBATA — PERSONAJELE NEGATIVE. DUMINICA — ADMIRATORII ȘI ADMIRATOARELE. NU INSISTAȚI ÎN AFARA ACESTOR ZILE SAU DACĂ NU V-AȚI ÎNSCRIS DIN TIMP PE LISTA. La ridicarea cortinei, în sala de așteptare se află câteva personaje cu înfățișare negativă, printre care și Guzgănici. Ștefan, un zdrahon uriaș în livrea cu șireturi, cercetează o listă. De alături se aude deodată un zgomot de farfurii sparte. Ștefan tresare și mormăie supărat.

ȘTEFAN: Numai belele îmi fac nenorociții ăștia de negativi.

Nici vasele nu sunt în stare să le spele ca lumea.

AUTORUL (*ieșind din cabinet în halat de casă și papuci, cu o mutră infatuată*): Ștefan!

ȘTEFAN (*supus*): Da, maestre!

AUTORUL: Am auzit un zgomot suspect.

ȘTEFAN (*bâlbâindu-se*): Da... cred că s-a spart ceva la bucătărie.

AUTORUL (*privindu-l sever*): Iar mi-ai pus personajele la corvoadă? Ți-am interzis asta o dată pentru totdeauna!

ȘTEFAN (*supus*): Numai pe cele negative, maestre. Cu cele pozitive mă port corespunzător.

AUTORUL: Te rog să te porți corespunzător și cu cele negative. Nu trebuie să le umilești. Altă dată n-or să mai vină la noi. Or să se ducă ia alți autori, care știu să

se poarte atent cu ele.

ȘTEFAN: Bine, maestre, am înțeles.

AUTORUL: Câți sunt pe listă?

ȘTEFAN: Zece. Trei sunt aici, unul la bucătărie, unul...

(Se oprește, privind-l speriat pe autor.)

AUTORUL: Spune.

ȘTEFAN: Unul lustruiește parchetul în dormitor, altul udă florile în grădină, iar restul încă n-au venit.

AUTORUL (*gândindu-se*): Ștefan! Știi ce? Astă-seară nu mai primesc pe nimeni. Îi amâni pe toți pentru mâine scară. Sunt obosit și indispus. Vreau să mă culc mai devreme.

ȘTEFAN: Cum credeți. Dar...

AUTORUL: Ai încercat să stai de vorbă cu ei? Sunt interesați?

ȘTEFAN: Nu prea. Cred că i-au mai folosit și alții. Unul singur pare mai proaspăt.

AUTORUL: Care?

ȘTEFAN (*arată spre Guzgănici*): Ala de colo. Zice ceva cu un arici, o chestie încurcată, nu prea am înțeles despre ce e vorba. S-ar putea să fie un personaj de-astea modeme... Dracu' știe...

AUTORUL (*către personajele negative*): Mergeți acasă, dragii mei. Astă-seară nu vă pot primi. Veniți altă dată. (*Cele trei personaje se ridică și pleacă, Guzgănici fiind ultimul. Autorul îl strigă.*) Dumneata rămâi câteva clipe. (*Guzgănici se întoarce.*) Ia spune-mi pe scurt despre ce e vorba.

GUZGĂNICI (*umil, cu o mutră spășită*): Nu știu dacă mă cunoașteți...

AUTORUL: Nu te cunosc.

GUZGĂNICI: Eu sunt personajul principal din comedia dumneavoastră Ariciul de la „Dopul perfect”.

AUTORUL (*nedumerit*): Ștefan, am scris eu o asemenea

comedie?

ȘTEFAN: Da, maestre, ați scris. Știți, aia care v-a fost respinsă de zece ori pe motiv că e proastă, dar dumneavoastră ați făcut ce-ați făcut, ați mai cârpit-o pe ici, pe colo, încât a mers până la urmă. Critica v-a cam înjurat, ce e drept.

AUTORUL: Tot nu-mi amintesc.

ȘTEFAN: E vorba de chestia aia cu Ariciul...

AUTORUL: Aha, parcă... (*Către Guzgănici.*) Spune dragă, care-i problema?

GUZGĂNICI: Dacă nu vă deranjez, aş vrea o lămurire. Dumneavoastră ați pus acolo, în piesă, un arici.. Și eu nu știu care e rostul lui...

AUTORUL: Rostul lui? Parcă eu mai știu?! Poate era un simbol.

GUZGĂNICI: Mă rog, eu înțeleg, e posibil — nu-i așa? — și simbolul, nimic de zis, dar acest Arici m-a chinuit îngrozitor șase tablouri. Am încercat să mă lupt cu el, l-am șicanat, l-am bătut, l-am ucis, l-am mâncat, mă rog, ce-am putut și eu, dar mi-a fost imposibil să-l înving. Până la urmă tot el m-a dat gata.

AUTORUL: Cum, adică, te-a dat gata? Explică-mi mai amănunțit, eu nu-mi mai amintesc piesa decât foarte vag.

GUZGĂNICI (*cu deznădejde*): Adică m-a scos din schemă! Mi-am pierdut pâinea!

AUTORUL: Păi sigur, așa și trebuia să se întâmple! El reprezenta probabil noul și la mine noul învinge întotdeauna, indiferent de mijloace.

GUZGĂNICI: Bine, bine, dar eu ce fac?

AUTORUL: Ce să faci? N-ai ce face! Ești un personaj negativ, și a trebuit să fii înfrânt, în mod obiectiv.

GUZGĂNICI (*cu lacrimi în ochi*): Totuși... să mă scoată din pâine. Aveam un serviciu destul de bun...

AUTORUL: Nu-i nimic. O să te pui din nou pe treabă, o să muncești, o să te reeduci, îți speli păcatele... (*Către*

lacheu.) Ștefan, notează. Asta cu reabilitarea e o idee pentru o nouă piesă.

GUZGĂNICI (*îndârjit*): Și dacă eu nu vreau să mă reeduc?! Nu-mi convine...

AUTORUL: A, dumneata ești un inadaptabil, un înrăit! Foarte bine, atunci te lichidez complet.

GUZGĂNICI: Adică cum?

AUTORUL: Foarte simplu. Te omor și te arunc în stradă.

GUZGĂNICI: Și ce se întâmplă pe urmă?

AUTORUL: Se întâmplă că dispari definitiv. Sau, eventual, vine un alt autor, îți ia cadavrul și face din dumneata un personaj nou. S-ar putea să ai și șansa asta.

GUZGĂNICI (*mulțumit*): Da, asta cred că ar fi cel mai bine. Știți, eu aș dori să rămân negativ. Vă rog să mă lichidați.

AUTORUL: Ștefan! Dă-mi pistolul!

(Ștefan dispare și vine cu un pistol. Autorul trage un foc în tâmpla lui Guzgănici, care se prăbușește mort.)

ȘTEFAN: Îl iau?

AUTORUL (*după ce se gândește puțin*): Da, ia-l, dar nu-l arunca în stradă. Mă gândesc totuși să-l reiau într-o altă piesă, puțin modificat. Nu stau chiar atât de bine cu tipurile, încât să-mi permit luxul de a le arunca pe stradă.

ȘTEFAN: Într-adevăr, în ultima vreme... Apropo, maestre, mâine aveți procesul acela cu plagiatul. Să nu uitați.

AUTORUL (*amărit*): Nu, n-am să uit. (*Privind lung cadavrul.*) Ia-l și îngroapă-l în grădină. (*Ștefan iese, trăgând cadavrul după el.*) Și îngroapă-l, te rog, cât mai adânc, nu cumva să-l simtă criticii. Pe urmă pretind că sunt facil, că-mi lichidez personajele negative ca să scap de ele, să nu trebuiască să le mai îndrept. Și pune un semn deasupra gropii, să știm de unde să-l luăm mai târziu.

ȘTEFAN (*de afară*): Da, maestre, am înțeles. Culcați-vă, că sunteți obosit.

AUTORUL (*căscând*): Într-adevăr, sunt obosit. (*Către spectatori.*) Dacă ați ști ce greu se scrie o piesă!

---- CORTINA ----